

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

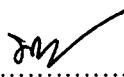
กาญจนा วันนา

- 1 มี.ค. 2560
369076

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เดือน พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กาญจนานา วนนา ฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..........อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจิรี ไชยมงคล)

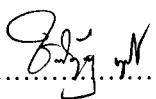
..........อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชามณฑุ์ ปุณโณทก)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธาน
(นายแพทย์เวทีส ประทุมศรี)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจิรี ไชยมงคล)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชามณฑุ์ ปุณโโนทก)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัญชิชาดุษฎี ทูลศิริ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณะกรรมการพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจิรี ไชยมงคล)
วันที่ 19 เดือน มกราคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นุจิรี ไชยมงคล
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชามณฑ์ ปุณโณทก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้
ให้ความกรุณาชี้แนะแนวทาง ข้อคิดเห็น และข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำ
วิทยานิพนธ์ ด้วยความเมตตาเอาไว้ ส่วนแม่บังครั้งผู้วัยเกิดความท้อแท้ ท่านได้ให้กำลังใจ และ
ความเอื้ออาทร ทำให้ผู้วัยมีพลัง เกิดความมุ่งมั่นอุดหนุนที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วง จึงขอ
กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชา
การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ให้ความรู้
คำชี้แนะ การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ รวมถึงพี่ ๆ ร่วมรุ่น ใน
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชทุกคนที่เคยส่งเสริมให้กำลังใจนกระทั้งวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้โอกาสผู้วัยได้เข้ารับ¹
การศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ อบรมหัวข้อ สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช และ
ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทิพา ส่องศรี คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม ที่เป็นผู้ชุดประกายและส่งเสริมในการศึกษาต่อครั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อผู้วัยใน
การพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ ในการดูแลผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

ขอขอบพระคุณคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยอัสสิทธิ์เรืองเชีย คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
และคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม คณาจารย์ในแต่ละสถาบัน รวมถึงเจ้าหน้าที่
ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ให้ความกรุณา ตลอดจนกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ตั้งใจ สนับสนุน
และเปิดโอกาสให้ผู้วัยเข้าไปทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบุคลากร ที่ให้การสนับสนุนทุกด้าน และให้กำลังใจ
ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ขอบคุณ คุณวิศิเวศ งามจันทร์พิพิธ ที่เคยแนะนำสนับสนุนให้กำลังใจ และ
ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ส่งผลให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

กาญจนา วันนา

54920279: สาขาวิชา: การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช; พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คำสำคัญ: ความสุข/นักศึกษาพยาบาล/มหาวิทยาลัยเอกชน/ความเข้มแกร่งในชีวิต/ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง/แรงสนับสนุนทางสังคม

กาญจนา วันนา: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน
(FACTORS INFLUENCING HAPPINESS AMONG NURSING STUDENTS IN PRIVATE UNIVERSITIES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นุชรี ไชยมงคล, Ph.D., พิชานณัช บุณโภตก, Ph.D.
66 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

ความสุขเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีกำลังใจในการศึกษาจนจบหลักสูตร และสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไปการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม จากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2558 ของมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 304 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน เมษายน ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2559 เครื่องมือวิจัยมี 5 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามดัชนีชี้วัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ (TMHI-55) แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลfaของครอนบากอยู่ระหว่าง .89-.93 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ผลของการทดสอบแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 180.39 ($SD = 15.58$) ซึ่งอยู่ในระดับสูง ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .661, p < .001$; $r = .638, p < .001$; $r = .529, p < .001$ ตามลำดับ) ความแข็งแกร่งในชีวิตเป็นปัจจัยทำนายที่ดีที่สุด ($\beta = .327$) และสามารถทำนายความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ได้ร้อยละ 43.7 ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเป็นตัวทำนายที่ดีเป็นลำดับที่สอง ($\beta = .274$) สามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 2.4 และการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวทำนายที่ดีเป็นลำดับสุดท้าย ($\beta = .160$) ทำนายได้เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 1.5 ปัจจัยทำนายทั้งสาม มีอิทธิพลและทำนายความสุขได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 47.6 ($Adjusted R^2 = .471, F_{3,300} = 90.81, p < .001$)

ผลการวิจัยนี้ให้ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์และผู้บริหารการศึกษาพยาบาลควรสร้างเสริมและพัฒนาความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมให้แก่นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี เพื่อส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีความสุขในการดำเนินชีวิตและการศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล

54920279: MAJOR: PSYCHIATRIC NURSING; M.N.S. (PSYCHIATRIC NURSING)

KEY WORDS: HAPPINESS / NURSING STUDENT/ PRIVATE UNIVERSITY/

RESILIENCE/ SELF ESTEEM / SOCIAL SUPPORT

KANJANA WANNA: FACTORS INFLUENCING HAPPINESS AMONG
NURSING STUDENTS IN PRIVATE UNIVERSITIES. ADVISORY COMMITTEE:
NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D., PICHAMON POONNOTOK, Ph.D. 66 P. 2016.

Happiness is an important factor in training and development of nursing students to accomplish their study and subsequently, as the future nurses they could have capability of using knowledge, skills and experience in nursing practice effectively. This correlational predictive study aimed to examine correlational and influencing factors of happiness among nursing students in private universities. Cluster random sampling was used to recruit 304 nursing students studying in the 1st-4th year of the academic year 2015 of private universities in Bangkok metropolitan region. Data collection was carried out from April to July 2015. There were 5 research instruments including a demographic questionnaire, the Thai Mental Health Indicators (TMHI-55), the Resilience Questionnaire, the Rosenberg's Self-esteem Scale and the Social Support Questionnaire. Their reliabilities ranged from .89-.93. Data were analyzed by using descriptive statistics, Pearson's correlation coefficients and stepwise multiple regression analysis.

Results revealed that total mean score of happiness was 180.39 ($SD = 15.58$), which was at a high level. Resilience, self-esteem and social support were significantly positively correlated with happiness ($r = .661, p < .001$; $r = .638, p < .001$; $r = .529, p < .001$, respectively). Resilience was the best significant predictor ($\beta = .327$) and accounted for 43.7 of the variance in happiness. The second and the third best were self-esteem and social support ($\beta = .274, \beta = .160$) which accounted for 2.4% and 1.5% increasing in the prediction. These three predictors had influenced on and significantly predicted happiness, and accounted for 47.6% of total variance (Adjust $R^2 = .471, F_{3,300} = 90.81, p < .001$).

These findings suggest that nurse instructors and administrators should promote the resilience, self-esteem, and social support to all nursing students. Consequently, nursing students would have happiness for living and studying in nursing discipline.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดความสุข.....	9
นักศึกษาพยาบาล.....	11
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในนักศึกษาพยาบาล.....	13
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	24
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิจัย.....	26
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	26

สารบัญ (ต่อ)

หน้า	
บทที่	
ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความสุขในนักศึกษาพยาบาล ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม.....	28
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน.....	30
ส่วนที่ 4 อิทธิพลของความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชน.....	31
5 สรุปและอภิปรายผล.....	33
สรุปผลการวิจัย.....	33
อภิปรายผล.....	34
ข้อเสนอแนะ.....	36
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	43
ภาคผนวก ก.....	44
ภาคผนวก ข.....	53
ภาคผนวก ค.....	59
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	66

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและพิสัยของข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง.....	27
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและพิสัยของคะแนนความสุขของกลุ่ม ตัวอย่างในภาพรวมและแยกรายด้าน.....	28
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและพิสัยของคะแนนความเชื่องแกร่งในชีวิต ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและแยกรายด้าน.....	29
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและพิสัยของคะแนนการสนับสนุนทาง สังคมของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและแยกรายด้าน.....	30
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างความสุขของนักศึกษา พยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนกับตัวแปรที่ศึกษา.....	31
6 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ทดสอบพหุคูณแบบลำดับขั้น (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาอิทธิพลและการทำนายของปัจจัยที่ ศึกษาต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน.....	32

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....

หน้า

7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนพึงประสงค์ เนื่องจากความสุขเป็นความรู้สึกที่ดี การมีชีวิตที่มีความสุข เป็นสิ่งที่บุคคลต้องการคงความรู้สึกไว้ให้ยาวนาน (Layard, 2005) ความสุขเป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งเป็นความรู้สึกทางบวก และในทางตรงกันข้าม หากบุคคลไม่มีความสุข จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางลบ เช่น อารมณ์ซึมเศร้า หรือความรู้สึกเป็นทุกข์ (Argyle & Martin, 1991) ความสุข หมายถึง สิ่งที่บุคคลตัดสินคุณค่าโดยรวมว่า มีคุณภาพ ชีวิตความพึงพอใจหรือขอบเขตของตนเองมากเพียงใด ซึ่งประกอบด้วยจิตใจและความรู้คิด ระดับความรู้สึกที่ดี ความอิ่มเอมและระดับที่รับรู้ว่าตนบรรลุเป้าหมายในชีวิตมากเพียงใด มีความรู้สึกถึงความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองได้รับหรือมีอยู่ ประกอบด้วยการมีสุขภาพดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลมีความสุขและสุขภาพดี (สุภานิทรรศ์, 2549; Veenhoven, 2009) นอกจากนี้ความสุข คือ สภาพชีวิตที่เป็นสุขเป็นผลจากการที่บุคคลสามารถจัดการกับปัญหาได้ มีศักยภาพในการดำเนินชีวิต มีการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปโดยรอบคุณภาพความดีงามภายในจิตใจ (ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และเอกอนงค์ สีตลาภินันท์, 2554) จากความหมายของความสุขที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต หากบุคคลนั้นมีศักยภาพ ในการจัดการแก้ไขปัญหา และปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความสุข ในการดำเนินชีวิตอยู่

จากการสำรวจสถานการณ์ความสุขของสำนักงานสถิติแห่งชาติในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2558 โดยใช้แบบสอบถามสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า 15 ปี พบว่า เพศชายมีคะแนนความสุข ร้อยละ 70.76 และเพศหญิง ร้อยละ 69.47 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) นอกจากนี้มีผลการสำรวจในนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 68.70 มีค่าคะแนนความสุขอยู่ในระดับมาก และในการศึกษารังสียังพบว่า มีนักศึกษาพยาบาลที่มีคะแนนความสุขน้อย เท่ากับร้อยละ 31.30 (ณภัตราตันต์ ขาวสะอาด, มณี อาภาณันทกุล และพรรณวดี พุธวัฒน์, 2556) จากผลการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งมีความสุขน้อย และเป็นที่น่าสนใจว่ามีปัจจัยใดที่มีผลต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาล

การศึกษาวิชาชีพพยาบาลเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิต สุขภาพ การดูแล และการป้องกันโรคของมนุษย์ และต้องไม่เกิดความผิดพลาดในการทำงานกับชีวิตผู้ป่วย จึงเป็นความคาดหวังของ

สังคมและสถานบันการจัดการศึกษาด้านพยาบาล ว่านักศึกษาพยาบาลจะสามารถเรียนรู้และปฏิบัติทักษะทางการพยาบาลได้อย่างแม่นยำ ซึ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อความสุขในการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาพยาบาล ความสุขในนักศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่ก้าวเข้าสู่วิชาชีพ การศึกษาด้านวิชาชีพพยาบาลนั้น ผู้เรียนต้องมีความพยาบาล มนุษยอดทน ที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปคุ้มครองป่วยและสังคม ความสุขเป็นความคาดหวังในชีวิตของนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษามีกำลังใจในการเรียนจนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อนำความรู้ความสามารถ และทักษะทางการปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในการคุ้มครองป่วยได้อย่างเต็มความสามารถ (อมราพร สุรการ, 2558) บุคคลที่มีความสุขในชีวิต และมีความรักในสิ่งที่ทำ จะสามารถทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ความสุขเป็นความพึงพอใจในเป้าหมายหลักของชีวิต บุคคลจะเกิดความสุขได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่แตกต่างกัน เช่น อายุ รายได้ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความต้องการของบุคคล และส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกภายในและตอบสนองของมาในรูปแบบของพฤติกรรม การที่บุคคลจะมีความสุขได้ต้องอาศัยปัจจัยทั้งภายใน และภายนอกนั่นคือ การมีพื้นฐานด้านอารมณ์ และจิตใจที่ดี และมีสิ่งแวดล้อมภายในออกเป็นสิ่งสนับสนุนที่ก่อให้อารมณ์ทางบวก (Diener, 2004)

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าความสุขในนักศึกษาพยาบาลมีความแตกต่างกันทั้งในระดับชั้นปีและสถานบันการศึกษา และการศึกษาของ อมรรัตน์ ศรีคำสุข ไซโอะ, วิภาพร วรหาญ และวิพร เสนารักษ์ (2554) พบว่า ความสุขของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีคะแนนความสุขมากที่สุด และคะแนนความสุขจะลดลงแบบสัมพันธ์กับชั้นปีการศึกษาที่สูงขึ้น (อมรรัตน์ ศรีคำสุข ไซโอะ และคณะ, 2554) สำหรับเรื่องสถานบันการศึกษานั้น ปัจจุบันมีหลายสถานบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการพยาบาล (วิจิตร ศรีสุพรรณ และกฤษดา แสงวงศ์, 2555) จึงมีการแข่งขันกันทั้งในรูปแบบการศึกษา และจำนวนผู้ที่ผ่านการสอบเข้าที่เปลี่ยนเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพพยาบาล ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลทุกสถานบันต้องพัฒนาตัวเองทั้งด้านการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (วิภาดา คุณาวิกิตกุล, อารีวรรณ กลั่นกลืน, รัตนวดี ชอนตะวัน และสุปรารถ อัทธเสรี, 2555) และนักศึกษาพยาบาลในสถานบันการศึกษาของเอกชนอาจมีความสุขในการศึกษาเล่าเรียนในหลักสูตรแตกต่างนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาของรัฐบาลส่วนมากมีโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติอยู่ใกล้สถานศึกษามีความสะดวกในการเดินทาง มีเครื่องจ่ายโรงพยาบาลที่สามารถรองรับนักศึกษาพยาบาลในการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลอย่างเพียงพอ และรวมถึงรองรับในส่วนของบัณฑิตพยาบาลที่จบใหม่ในการมีงานทำ อีกทั้งลักษณะความสัมพันธ์กับรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน

เดียวกัน จึงมีบรรยายกาศของรุ่นพี่รุ่นน้องจากสถาบันเดียวกันด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสุขและการใช้ชีวิตของนักศึกษาสถาบันการศึกษาของรัฐบาลอย่างมีนัยสำคัญ (คณะกรรมการฯ เพชรบุรี ร่วม แลตนันทิกา อนันต์ชัยพัฒนา, 2552) ในขณะที่นักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชนไม่มีโรงพยาบาลในสังกัดเดียวกันกับสถาบันที่ศึกษาสำหรับให้นักศึกษาพยาบาลฝึกภาคปฏิบัติ จึงต้องใช้เวลาในการเดินทางไปฝึกปฏิบัติงานยังสถานที่ห่างไกล การปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ฝึกปฏิบัติพยาบาล และบุคลากรที่สังกัดหน่วยงานที่แตกต่างกับสถาบันการศึกษาที่ตนเองสังกัดอยู่ รวมถึงมีภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับการเดินทาง ซึ่งส่งผลกระทบในทางลบต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชน (นันทนา น้ำฝน, สุครัตน์ สุวารี และสกาวเดือน ไพบูลย์, 2552; มาลีวัล เดิศสารศิริ, 2557) จะเห็นได้ว่านักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนมีข้อจำกัดในการใช้ชีวิต และสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสำคัญต่อความสุขด้วย

Diener (2004) ได้กล่าวว่า ความสุขของบุคคล หมายถึง ความเพียงพอใจในเป้าหมายหลัก และประสบการณ์ในชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลให้คุณค่าและความหมายในทางที่ดี ต่อสิ่งที่ตนเองเป็น และกระทำอยู่ และอธิบายว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขของบุคคลประกอบด้วย ปัจจัยภายใน คือ สิ่งที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลเอง เป็นคุณสมบัติทางด้านอารมณ์ก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งที่มี หรือสิ่งที่ทำ ได้แก่ เพศ อายุ ความสามารถในการเผชิญปัญหา การปรับตัว และภาวะสุขภาพจิต เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมของบุคคล เช่น อาชีพ บุคคลรอบข้างที่มีปฏิสัมพันธ์ กัน วัตถุสิ่งของ และรายได้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้บุคคลรับรู้ถึงความสุข ความเพียงพอใจที่เกิดขึ้นในชีวิต ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสำคัญกับความสุขของนักศึกษาพยาบาล พบปัจจัยที่หลากหลาย (ปัทมา ทองสม, 2554) โดยมีทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับความสุขในนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เป็นองค์ประกอบที่ถูกจดอยู่ในปัจจัยภายใน และการสนับสนุนทางสังคม เป็นองค์ประกอบที่ถูกจดอยู่ในปัจจัยภายนอก ตลอดถึงความแนวคิดของ Diener (2004) ในท้ายต้น

ความแข็งแกร่งในชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการจัดการกับปัญหาและวิกฤติของชีวิต ให้สามารถกลับสู่สภาพปกติ อีกทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้จากการเผชิญหน้ากับปัญหา และการจัดการต่อสถานการณ์ จึงเกิดเป็นความรู้สึกที่เชื่อมั่นของบุคคลในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต (Grotberg, 2005) ความแข็งแกร่งในชีวิตจะเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต (ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์, มณีรัตน์ ภาครูป และนุจจิ ไชยมงคล, 2554) จากการศึกษาความแข็งแกร่งในชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า คะแนนความแข็งแกร่งในชีวิตมีค่าสูงขึ้น ตามลำดับชั้นปีการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (พรพิพิทธ์

วชิรดิลก, 2557) นอกจากนี้การมีเหตุการณ์บุ่งย่างใจในชีวิตน้อย และบรรยายการในครอบครัวที่ดี ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีความแข็งแกร่งในชีวิตมากขึ้น (พัชรินทร์ นินพันธ์, พิสมัย อรทัย และพูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์, 2557) การทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่าความแข็งแกร่งในชีวิต ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการจัดการและการเผชิญปัญหา ส่งผลให้มีความสุข มีสุขภาพจิตและการดำเนินชีวิตที่ดี

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หมายถึง การรับรู้ถึงคุณค่าในตัวเอง ประกอบไปด้วย การตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการจัดการต่อปัญหา เนื่องจากความคิดเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างความมั่นใจของบุคคลได้ เมื่อบุคคลประเมินว่าตนเองไร้ค่า มีความสามารถต่ำ จะทำให้รู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ เช่นเดียวกับบุคคลที่ประเมินว่าตนเองมีความสามารถสูง ก็จะรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง (Rosenberg, 1965 อ้างถึงใน ณภัทรรัตน์ ขาวสะอาด, มณี อาภานันทิกุล และ พรพรรณ พุชรัตน์, 2556) ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองยังมีความสัมพันธ์กับความสุขในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญ (ณภัทรรัตน์ ขาวสะอาด และคณะ, 2556; ผ่องจิต ไกรภาว และกนกอรัตน์ กิตติพิมพานนท์, 2557) สอดคล้องกับการศึกษาโน้มเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความสุขของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีอิทธิพลทางตรงต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในระดับมาก (ณัฐชัย วงศ์สุภลักษณ์, อัญสุรีย์ ศรีโสภณ และพูลพงศ์ สุขสว่าง, 2557) และจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงจะมีความสุขในชีวิตมาก เช่นเดียวกัน (พวงเพชร เกษรสมุทร และคณะ, 2554) จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า เมื่อ นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง จะส่งผลต่อการมีความสุขในชีวิตมากเช่นกัน

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือ ด้านข้อมูล ข่าวสาร วัสดุสิ่งของ จากแหล่งประโยชน์ส่วนบุคคล ทำให้ผู้รับรู้ถึงความผูกพัน และการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสังคมนั้น (Cobb, 1976 อ้างถึงใน ไฟศา แย้มวงศ์, 2555) การสนับสนุนทางด้านจิตใจ จากบุคคลรอบข้าง เป็นผลให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรมไปในทางที่ผู้รับต้องการ (House , 1985 อ้างถึงใน กิ๊ฟ เสริมสัย, 2554) นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคม ยังหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่รู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของผู้อื่น (Pilisuk , 1982 อ้างถึงใน กิ๊ฟ เสริมสัย, 2554) มีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาพยาบาลพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทางบวกระดับมากกับความสุข และสามารถพยากรณ์ความสุขของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ได้ร้อยละ 63.2 (ไฟศา แย้มวงศ์, 2555) สอดคล้องกับผลการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมในนักศึกษาพยาบาล พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ความสุขระดับมากเช่นกัน (ณภัตราตัน ขาวสะอาด และคณะ, 25562556) จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา เห็นได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม เปรียบเสมือนแหล่งทรัพยากรที่จะทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการเผชิญปัญหา และการปรับตัวต่อทุกสถานการณ์ได้เมื่อมีการสนับสนุนทางสังคมที่ดี ก็จะส่งผลให้มีความสุขด้วยเช่นกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมแสดงให้เห็นว่า การศึกษาเรื่องความสุขในนักศึกษาพยาบาล มีน้อย และเป็นการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลสังกัดรัฐบาล ผู้วัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัย ดังกล่าวในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ได้แก่ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ที่น่าจะมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับความสุขของบุคคล รวมทั้งนักศึกษาพยาบาล แต่อย่างไรก็ดียังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรทั้งสามนี้ ต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากความสุขเป็นรากรฐานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรทางวิชาชีพยาบาล อันเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามของนักศึกษาพยาบาล ที่จะสามารถใช้สังคมอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ บุคคลที่มีความสุขในชีวิตจะสามารถกระทำการสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ผลการศึกษาระดับปริญญาตรีนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยขั้นต่อไป เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสุขในนักศึกษาพยาบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม กับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน
3. ศึกษาอิทธิพลของความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

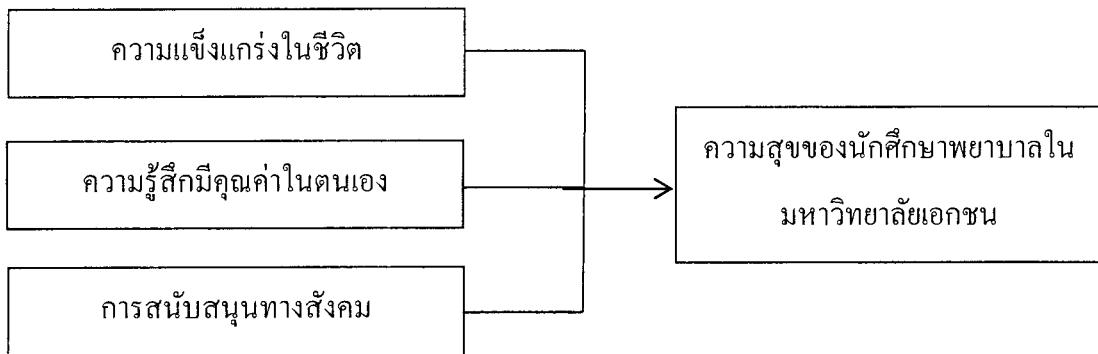
สมมติฐานการวิจัย

1. ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน
2. ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม สามารถทำงานายความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดความสุขของ Diener (2004) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดย Diener ได้กล่าวว่า ความสุขของบุคคล หมายถึง ความพึงพอใจในป้าหมายหลัก และประสบการณ์ในชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลให้คุณค่า และความหมายในทางที่ดี ต่อสิ่งที่ตนเองเป็นและกระทำอยู่ และอธิบายว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขของบุคคลประกอบด้วย ปัจจัยภายใน คือสิ่งที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลเอง เป็นคุณสมบัติทางอารมณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งที่มีหรือสิ่งที่ทำ ได้แก่ เพศ อายุ ความสามารถในการเพชิญปัญหา การปรับตัว และภาวะสุขภาพจิตเป็นต้น และปัจจัยภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อม ของบุคคล ได้แก่ อาชีพ บุคคลรอบข้างที่มีปฏิสัมพันธ์กัน วัตถุสิ่งของ และรายได้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้บุคคลรับรู้ถึงความสุข ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นในชีวิต

สำหรับในการศึกษาครั้งนี้ ปัจจัยภายใน ที่เป็นองค์ประกอบและมีความสำคัญกับความสุขของนักศึกษาบาล ประกอบด้วยความแข็งแกร่งในชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคล ในการจัดการกับปัญหาและวิกฤติของชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการเพชิญหน้ากับปัญหาและการจัดการต่อสถานการณ์ จึงเกิดเป็นความรู้สึกที่เชื่อมั่นของบุคคลในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต (Grotberg, 2005 ถังถึงใน พัชรินทร์ นินทัณทร์ และคณะ, 2556) ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เป็นการรับรู้ถึงคุณค่าในตัวเอง ประกอบไปด้วยการตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการจัดการต่อปัญหา เนื่องจากความคิดเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างความมั่นใจของบุคคล ได้ เมื่อบุคคลประเมินว่าตนเองไร้ค่า มีความสามารถต่ำ จะทำให้รู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ เช่นเดียวกับบุคคลที่ประเมินว่าตนเองมีความสามารถสูง ก็จะรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง (Rosenberg, 1965 ถังถึงใน ณภัตราัตน์ ขาวสะอาด และคณะ, 2556) และปัจจัยภายนอกที่เป็นองค์ประกอบ และมีความสำคัญกับความสุขของนักศึกษาบาล ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุสิ่งของหรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจ จากบุคคลรอบข้าง เป็นผลให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม ไปในทางที่ผู้รับต้องการ (Cobb, 1976 ถังถึงใน ไพบูล แย้มวงศ์, 2555) สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญ และเกี่ยวข้องกับความสุขของนักศึกษาบาลซึ่งความสัมพันธ์ของด้วยประดังกล่าวได้แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบบรรยายเชิงความสัมพันธ์และทำนาย (Descriptive predictive correlation research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาล ที่กำลังศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ในมหาวิทยาลัยเอกชน เขตกรุงเทพและปริมณฑล ภาคปลายปี การศึกษา 2558 โดยตัวแปรต้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรตามคือ ความสุขในนักศึกษาพยาบาล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสุข หมายถึง ความพึงพอใจและความรู้สึกที่เป็นสุขในชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ในมหาวิทยาลัยเอกชน จำแนกตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพจิตใจ สมรรถภาพ ของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และ ปัจจัยสนับสนุน ส่งผลให้เกิดความสนabyใจ สามารถทำหน้าที่ในการเป็นนักศึกษาพยาบาลและดำรงชีวิต ได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินจากแบบสอบถามดังนี้ ชี้วัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ปี พ.ศ. 2550 Thai Happiness Indicator (TMHI-55) ของ อภิชัย มงคล และคณะ (2552)

ความแข็งแกร่งในชีวิต หมายถึง คุณลักษณะความสามารถเฉพาะตัวของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนในการดำเนินชีวิต ซึ่งมี 3 องค์ ประกอบหลัก คือ 1) I have (ฉันมี...) เป็นแหล่งสนับสนุนภายนอกที่ส่งเสริมให้เกิดความแข็งแกร่งในชีวิต 2) I am (ฉันเป็นคนที่...) เป็นความเข้มแข็งภายในของแต่ละบุคคล และ 3) I can (ฉันสามารถที่จะ...) เป็นปัจจัยด้านทักษะในการจัดการกับปัญหาและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทั้งขณะสุขและทุกข์ เป็นความสามารถในการรับมือต่อทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าสิ่งใดๆ ก็ตามที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิต

ภายนอกที่มากระแทบ เป็นความเชื่อมั่นว่าตนจะสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ ประเมินโดยการใช้แบบประเมินความแข็งแกร่งในชีวิตของ พัชรินทร์ นินทัจันทร์ และคณะ (2555)

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หมายถึง การรับรู้ถึงศักยภาพและความสามารถในการทำสิ่งใดให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงการได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีประโยชน์ต่อสังคมและผู้คนรอบข้าง โดยการใช้แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของ วารี กังใจ (2540)

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่นักศึกษาพยาบาลได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนทางสังคมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์ การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความรู้สึกมั่นคงทางอารมณ์ รับรู้ถึงการได้รับความเอาใจใส่ ทำให้เกิดเป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับในการเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ประเมินโดยการใช้แบบสอบถามของ บุญพาณ นคร (2538)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยออกชน เบตกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดความสุข
2. นักศึกษาพยาบาล
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในนักศึกษาพยาบาล

แนวคิดความสุข

ความสุข หมายถึง ความพึงพอใจในเป้าหมายหลัก และประสบการณ์ในชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลให้คุณค่าและความหมายในทางที่ดี ต่อสิ่งที่ตนเองเป็นและกระทำอยู่ และอธิบายว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขของบุคคลประกอบด้วย ปัจจัยภายใน คือสิ่งที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลเอง เป็นคุณสมบัติทางด้านอารมณ์ก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งที่มีหรือสิ่งที่ทำ ได้แก่ เพศ อายุ ความสามารถในการแข่งขัน ภูมิปัญญา การปรับตัว และภาวะสุขภาพจิตเป็นต้น และปัจจัยภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมของบุคคล เช่น อาชีพ บุคคลรอบข้างที่มีปฏิสัมพันธ์กัน วัตถุสิ่งของ และรายได้ เป็นต้น (Diener, 2004) ความสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนพึงปรารถนา เพราะความสุขเป็นความรู้สึกที่ดี การมีชีวิตที่มีความสุข เป็นสิ่งที่บุคคลพยายามจะคงความรู้สึกไว้ให้ยาวนาน (Layard, 2005) ความสุขเป็นการประเมินของบุคคลเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งเป็นความรู้สึกทางบวก และในทางตรงกันข้ามหากบุคคลไม่มีความสุข ก็ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางลบ เช่น อารมณ์ซึมเศร้า หรือความรู้สึกเป็นทุกข์ (Argyle & Martin, 1991) ความสุขหมายถึง สิ่งที่บุคคลตัดสินคุณค่า โดยรวมว่า มีคุณภาพชีวิตในด้านความพึงพอใจหรือชอบชีวิตของตนเองมากเพียงใด ซึ่งประกอบด้วยจิตใจและความรู้สึก ระดับความรู้สึก มีความรู้สึกที่ดีบ่อยเพียงใด ความอึมครอง คือระดับที่รับรู้ว่าตนบรรลุเป้าหมายในชีวิตมากเพียงใด (Veenhoven, 2009; นคุมล แสรวงผล, 2554) และความสุขคือการที่บุคคลเข้าใจตนเอง และสามารถควบคุมตนเองได้ ทำให้เกิดความคิดการพูด และการกระทำที่เหมาะสม ความสุขส่งผลให้บุคคลมีจิตใจที่ผ่องใส มีความเข้าใจชีวิต เข้าถึง เป้าหมายการเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นผลจากการที่บุคคลมีความสามารถในการจัดการปัญหา มีศักยภาพในการดำเนินชีวิต มีการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพย่างต่อเนื่องภายใต้สภาพแวดล้อมที่

เปลี่ยนไป นอกจากนี้ความสุข ยังหมายถึงคือความรู้สึกถึงความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองได้รับหรือมีอยู่ ประกอบด้วยการมีสุขภาพดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดีสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลมีความสุข (สุภาษี สุขนาคินทร์, 2549; ชุดกิจยุจัน เปาทุย, 2553) จำแนกตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. สภาพจิตใจ (Mental state) หมายถึง สภาพจิตใจที่เป็นสุขและทุกข์ การรับรู้สภาพะสุขภาพของตนเอง ความเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย ที่ส่งผลกระทบทางด้านจิตใจ และความเจ็บป่วยทางจิต

2. สมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity) หมายถึง ความสามารถของจิตใจในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างเป็นปกติสุข

3. คุณภาพของจิตใจ (Mental quality) หมายถึง คุณลักษณะที่ดีงามของจิตใจ ในการดำเนินชีวิตอย่างเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม แม้ต้องเสียสละความสุขหรือทรัพย์สินส่วนตัวก็ตาม

4. ปัจจัยสนับสนุน (Supporting factors) หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพจิตดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัว ชุมชน ความรู้ ความสามารถในการทำงานรายได้ ศาสนา และความเชื่อของแต่ละบุคคล สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (อภิชัย มงคล และคณะ, 2552) กล่าวโดยสรุป ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้บุคคลรู้สึกดีต่อสิ่งสิ่งที่ตนเองมีหรือทำอยู่ เกิดความรู้สึกรักในงานที่ทำ ส่งผลให้การงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคคลรับรู้ถึงความสุข ความพึงพอใจ ที่เกิดในชีวิต มีดังนี้ (Diener, 2004)

1. ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การที่บุคคลมีความพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็นและกระทำอยู่ มีความสมหวังกับเป้าหมายของชีวิตที่สอดคล้องกับความเป็นจริง มีความสามารถลงมือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้ตามความตั้งใจ มีการกระทำที่เหมาะสม สมเหตุสมผล มีการยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต มีความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในชีวิตโดยปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

2. ความพึงพอใจในสิ่งที่กระทำ หมายถึง การที่บุคคลได้กระทำในสิ่งที่ตนรัก และพอใจในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น มีความสุขเมื่อสิ่งที่ตนกระทำเกิดความสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย รวมถึงสิ่งที่ได้ทำนั้นเกิดคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

3. อารมณ์ทางบวก หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกเป็นสุขกับสิ่งดีที่เกิดขึ้นในชีวิต มีความสนุกสนานกับสิ่งที่ทำ หรืองานที่ได้รับผิดชอบ มีการแสดงออกที่ยิ้มเย็นแจ่มใสกับสิ่งที่ทำรวมถึงความรู้สึกศรัทธาในสิ่งที่ทำ และรับรู้ถึงความเป็นประโยชน์ของสิ่งนั้น

4. อารมณ์ทางลบ หมายถึง การที่บุคคลมีอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นทุกข์กับสิ่งที่ไม่ดีที่เกิดขึ้น เช่น คับข้องใจ เบื้องหน้าย่ำแย่ เศร้าหมอง ไม่สนับสนุนเมื่อเห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เกิดความรู้สึกอย่างปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อสนองความต้องการของตนให้เกิดความสุข ความสนับสนุนใจ

บุคคลทุกคน ไม่ว่าทำการงานอาชีพใด อยู่สถานะแบบไหนย่อมต้องการมีความสุขในการดำเนินชีวิต นักศึกษาพยาบาลก็เช่นกัน การใช้ชีวิตเป็นผู้ศึกษาแล่เรียนหาความรู้และฝึกฝนประสบการณ์ที่ต้องให้การดูแลช่วยเหลือผู้อื่น นับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและส่งผลให้มีความอิ่มเอมใจ ดังนั้นความสุขในการเป็นนักศึกษาพยาบาลจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ

นักศึกษาพยาบาล

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพื่อที่จะเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคต วิชาชีพพยาบาลเป็นความคาดหวังของสังคม การเรียนวิชาชีพพยาบาลนั้น ผู้เรียนต้องอาศัยความอดทน และความมุ่งมั่น และต้องมีจิตใจตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อและเสียสละ มีความรักในงานพยาบาล ที่จะให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีพื้นฐานจิตใจที่มีความสุข มีความรัก พ้อใจในวิชาชีพ (ธัชมน วรรณพิณ และ วาสินี วิเศษฤทธิ์, 2555 ; อมราพร สุรารา, 2558) หากนักศึกษาพยาบาลมีความสุขกับการเรียนรู้ต่อ การฝึกทักษะทางการพยาบาลก็จะทำให้การปฏิบัติการพยาบาลเป็นไปอย่างราบรื่น (สมใจ วนิจกุล, 2552) เนื่องจากความสุขคือการเรียนรู้จากการกระทำ อันเกิดจากการสร้างสรรค์ของตนเอง เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของสีหน้าที่แสดงถึงความพึงพอใจ นำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานด้วยความรู้สึกที่อยากรажาทำงานและพึงพอใจที่ได้ลงมือทำงาน (Manion, 2003 อ้างถึงใน อรรถพร คงเจียม, 2554)

การศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีลักษณะเฉพาะ เพราะมีวิชาชีพที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ จึงต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งนักศึกษาพยาบาลต้องเพชรญกับการเปลี่ยนแปลงทุกชั้นปี การเรียนพยาบาลในระดับชั้นปีที่ 1 แม้จะยังไม่ได้ศึกษาในวิชาชีพพยาบาล แต่เป็นที่ช่วงนักศึกษาพยาบาลปรับตัวกับสถานศึกษาจากมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าสู่การเรียนแบบมหาวิทยาลัย เมื่อเข้าสู่ชั้นปีที่ 2 นักศึกษาจะต้องเรียนเกี่ยวกับวิชาที่มุ่งเน้นด้านสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนด้านการพยาบาลพื้นฐานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนเกี่ยวกับวิชาชีพในระดับชั้นที่สูงขึ้น และเพื่อเตรียมตัวออกฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานกับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจริง การฝึกปฏิบัติทักษะทางการพยาบาล เป็นการปรับตัวครั้งสำคัญในนักศึกษาพยาบาล เมื่อชั้นปีที่ 3 การเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเขียนฝึกปฏิบัติที่แยกตามรายวิชาและมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น รวมถึงการเขียนปฏิบัติที่แบ่งเป็นลักษณะเรื่อง เช่น

บ่าย ดีก ต้องอาศัยความยั่น หมั่นเพียร พร้อมกับการเรียนทางด้านทฤษฎีร่วมด้วย ในชั้นปีที่ 4 นักศึกษาพยาบาลต้องสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างแม่นยำมากขึ้น เป็นความคาดหวังจากทั้ง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหอพักป่วยที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน รวมถึงการแบ่งขันด้านคุณภาพงาน วิชาชีพ การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาลต้องปรับตัวต่อ สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ต้องมีความกระตือรือร้นต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (พรพรรณ ศรีโสภา, ภรภัทร เรืองอุดมทรัพย์ และกี่ดาว กะระเกต, 2556)

การศึกษาในวิชาชีพพยาบาลนั้นมีการเรียนทั้งทฤษฎีและฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ เข้มงวด จริงจัง และต้องแม่นยำในเนื้อหาวิชา เนื่องจากต้องปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยจริง มีเวลาว่างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนที่เรียนสาขาวิชาอื่นๆ เช่น ทางด้านสังคม และอาจทำให้นักศึกษาพยาบาล เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ (นุชนาด แก้วมาตร, จันทนา เกิดบางเขม และชนัดดา แนวเกยร, 2554) จากการที่นักศึกษาพยาบาลต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งเหล่านี้จึงอาจส่งผล กระทบกับความสุขของนักศึกษาพยาบาล ในปัจจุบันนี้มีหลายสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อผลปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการพยาบาล (วิจิตร ศรีสุพรรณ และกฤษดา แสงวงศ์, 2555) แต่ละสถาบันการศึกษาพยาบาลจึงต้อง แห่งขันกันทั้งในรูปแบบการศึกษา และจำนวนผู้ที่ผ่านการสอบขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพพยาบาล เพื่อคุณภาพของสถาบัน ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (วิภาดา คุณวิคติกุล และคณะ, 2555) นักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ส่วนมากมีโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ อยู่ใกล้สถานศึกษา มีความสะดวกในการเดินทาง อีกทั้งลักษณะความสัมพันธ์กับรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเดียวกัน จึงส่งผลต่อความสุขและการใช้ชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดุลฤทธิ์ เพชรช่วง และนันท์ชัยพัฒนา, 2552)

นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

เนื่องจากสภาพการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพในปัจจุบัน จึงมีสถาบันการศึกษาภาคเอกชนเปิดการเรียนการสอนคณะพยาบาลศาสตร์เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของทั้ง ผู้เรียนและตลาดแรงงาน (วิจิตร ศรีสุพรรณ และกฤษดา แสงวงศ์, 2555) ผู้ที่ตัดสินใจเข้าศึกษาในวิชาชีพพยาบาลสังกัดเอกชนนั้น ต้องยอมรับในสภาพว่าค่าใช้จ่ายที่มากกว่าการศึกษาในสถาบันสังกัดรัฐบาล ทั้งค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียนที่มีค่าหน่วยกิตสูงกว่า ประกอบกับ ความแตกต่างความแตกต่างกับสถาบันการศึกษารัฐบาล ในเรื่องพยาบาลเครื่องข่ายสำหรับฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาล จึงต้องใช้เวลาในการเดินทางไปฝึกปฏิบัติงาน ยังสถานที่ห่างไกล มีภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ สำหรับการเดินทาง รวมถึงการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่ฝึกภาคปฏิบัติ และ

บุคลากรของแหล่งฟิก ที่ส่วนใหญ่มาจากต่างสถาบันการศึกษา มีรายงานการศึกษาพบว่า สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลสถาบันเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (นันธนา น้ำฝน, สุครารัตน์ สุวารี และสกาวเดือน ไพบูลย์, 2552; มาลีวัล เดิศสารศิริ, 2557) จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า นักศึกษาพยาบาลเอกชนมีข้อจำกัดในการใช้ชีวิต และสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อความสุขด้วย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสุขในนักศึกษาพยาบาล

ความสุขเป็นกลไกที่สำคัญ ที่จะทำให้นักศึกษาพยาบาลสามารถพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพได้ เมื่อจากการศึกษาด้านวิชาชีพพยาบาลนั้น ผู้เรียนต้องมีความพยายาม นานะอดทน ที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปเป็นพยาบาลวิชาชีพดูแลผู้ป่วยและสังคม การมีความสุขจะช่วยให้นักศึกษามีกำลังใจในการศึกษาจนจบหลักสูตร และนำความรู้ความสามารถ ทักษะทางการปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเต็มความสามารถ เมื่อจากบุคคลที่มีความสุขในชีวิต จะทำให้บุคคลสามารถทำงานนั้น ๆ ได้สำเร็จและมีความรักในสิ่งที่ทำ (อมราพร สุรกร, 2558)

ความสุขเป็นความพึงพอใจในปัจจัยหลักของชีวิต บุคคลจะเกิดความสุขได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการที่แตกต่างกัน เช่น อายุ รายได้ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความต้องการของบุคคล ที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกภายในและตอบสนองอุปกรณ์ในรูปแบบของพฤติกรรม การที่บุคคลจะมีความสุขได้ต้องอาศัยทั้งภายใน และภายนอก นั่นคือ การมีพื้นฐานด้านอารมณ์ และจิตใจที่ดี และมีสิ่งแวดล้อมภายนอกเป็นสิ่งสนับสนุนที่ก่อให้ อารมณ์ทางบวกกับบุคคลได้ (Diener, 2004) เมื่อจากการศึกษาวิชาชีพพยาบาลเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิต สุขภาพ การดูแลตนเอง และการป้องกันโรคของมนุษย์ การให้การพยาบาลนั้นไม่สามารถเกิดความผิดพลาดในการทำงานกับชีวิตผู้ป่วยได้ จึงเกิดความคาดหวังว่า นักศึกษาพยาบาลจะสามารถเรียนรู้และปฏิบัติทักษะทางการพยาบาลได้อย่างแม่นยำ ดังนั้น จะเห็นว่าปัจจัยภายนอกและภายในตัวบุคคล มีส่วนสำคัญที่ทำให้นักศึกษาพยาบาลศาสตร์มีความสุข สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่วิชาชีพและสามารถดำรงอยู่ในอาชีพพยาบาลได้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสำคัญต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลพบว่า มีปัจจัยหลายประการ เช่น การมองโลกทางบวก ทัศนคติในการเรียนพยาบาล ความฉลาดทางอารมณ์ เหตุการณ์เชิงลบในชีวิต ภาวะสุขภาพจิต เป็นต้น ทั้งนี้ปัจจัยที่พนนบอยและน่าจะมีผลต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ ความแข็งแกร่งในชีวิต และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม

ความแข็งแกร่งในชีวิต

Grotberg (2005) อธิบายความแข็งแกร่งในชีวิตหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการจัดการกับปัญหาและวิกฤติของชีวิต ให้สามารถกลับสู่สภาพปกติ อีกทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้ในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถอันเป็นสาคัญที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมวัฒนธรรมใด ความแข็งแกร่งในชีวิตนี้เป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถนำมาปักป้องตนเองเพื่อผ่านพ้นประสบการณ์ลบในชีวิตของตนไปได้ โดยองค์ประกอบของความแข็งแกร่งในชีวิตตามแนวคิดของ Grotberg (2005) แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

I HAVE (ฉันมี) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสังคมและการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง (Social and Interpersonal Support) ด้วย เช่น มีคนรอบข้างที่รักและไว้ใจ มีครอบครัวที่อบอุ่น มีระเบียบกฎหมายในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีตัวแบบในการทำสิ่งที่ถูกต้อง มีอิสระทางความคิดและพฤติกรรม มีคนช่วยเหลือเมื่อเกิดการเจ็บป่วย มีผู้ให้การสนับสนุนด้านการเรียนรู้

I AM (ฉันเป็น) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับแรงใจ (Inner strength) ที่มีในตัวบุคคล เช่น การเป็นคนที่ผู้อื่นชอบและรัก ได้ เป็นคนที่มีความสุขที่ได้ทำดีกับผู้อื่น เป็นคนที่เคารพตัวเอง และผู้อื่น เป็นคนที่เต็มใจรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำ เป็นคนที่เชื่อว่าสิ่งต่างจะดีขึ้น

I CAN (ฉันสามารถ) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้คนรอบข้างและการมีทักษะในการจัดการปัญหา (Interpersonal and problem solving skills) เช่น ทักษะความสามารถในการสนับสนุนบุคคลอื่นในสิ่งที่รับภาระ ได้ สามารถหาวิธีแก้ไขหรือทางออกของปัญหา สามารถควบคุมตนเอง ได้ เมื่อรู้สึกโกรธหรือมีความผิดหวังมาก สามารถประเมินได้ว่าเมื่อไหร่ควรจะพูดกับใครอย่างไร หรือทำอะไรเมื่อไร แสดงออกอย่างถูกกาลเทศะ และสามารถค้นหาผู้ที่สามารถให้ความช่วยเหลือในยามที่ต้องการได้

ความแข็งแกร่งในชีวิต เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล เป็นความรู้สึกของบุคคลที่เชื่อมั่นในความสามารถในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ที่ส่งผลทำให้เกิดความสุข (กนกภาพ บุญชู, 2555) ความแข็งแกร่งในชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลในการจัดการต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละบุคคล เช่น เพศ อายุ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เชาว์ปัญญา สร่าวะเครียด สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ความแข็งแกร่งในชีวิตจะเปลี่ยนแปลงตามเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในการดำเนินชีวิต (ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์ และคณะ, 2554)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า การศึกษาที่มีอยู่ มุ่งเน้นหาความสัมพันธ์ ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิตกับภาวะสุขภาพจิตเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม เรื่องของสุขภาพจิตก็มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสุขของบุคคล โดย อภิชัย มงคล และคณะ (2544 ถังถึงใน

รศrinทร์ เกรย์, 2556) กล่าวว่า ความสุขเป็นสภาวะทางใจที่เปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลาที่มีเหตุการณ์มากกระทบกับความรู้สึก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) สภาพจิตใจ 2) สมรรถภาพของจิตใจ 3) คุณภาพของจิตใจ และ 4) ปัจจัยสนับสนุน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคำจำกัดความเรื่องความสุขของ Diener ที่กล่าวว่าความสุขเป็นความพึงพอใจในชีวิต พนว่ามีความหมายตรงกันในองค์ประกอบที่ 1 คือ สภาพจิตใจ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตรวมอยู่ด้วย จึงอนุมานว่าสุขภาพจิตและความสุขเป็นเรื่องเดียวกัน (อภิชัย มงคล และคณะ, 2544 อ้างถึงใน รศrinทร์ เกรย์, 2556) โดยพบรการศึกษาลักษณะดังกล่าวในกลุ่มนักศึกษาพยาบาล ที่เข้ารับโปรแกรมการสร้างเสริมความแข็งแกร่งในชีวิตต่อภาวะซึมเศร้า พนว่าก่อนเข้ารับโปรแกรมการสร้างเสริมความแข็งแกร่งในชีวิตมีค่าคะแนนภาวะซึมเศร้าอยู่ที่ 30.67 ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่สูงกว่าปกติ (ค่าปกติ 25 คะแนน) หลังการเข้ารับโปรแกรมดังกล่าวในระยะเวลา 6 เดือน กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนภาวะซึมเศร้าอยู่ที่ 11.22 เป็นข้อบ่งชี้ว่าไม่มีภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะสุขภาพจิตในนักศึกษาพยาบาลพบว่า การมีความแข็งแกร่งในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดของอิทธิพลเท่ากับ -.42 (พชรินทร์ นินทัณทร์ และคณะ, 2557) และจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยรัฐบาลแห่งหนึ่งที่พบว่า ความแข็งแกร่งในชีวิต เป็นตัวแปรส่งผ่านจากเหตุการณ์ในชีวิตเชิงลบ ในการช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ อันจะส่งผลต่อการลดพฤติกรรมเสี่ยงในการฆ่าตัวตาย (วารีรัตน์ ถาน้อย, อาทิตยา พรชัยเกตุ โยว ยอง และภาศิษฎา อ่อนดี, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษารายงานการวิจัยในนักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต พนว่า ความแข็งแกร่งในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียด และความแข็งแกร่งในชีวิต เหตุการณ์ที่สร้างความยุ่งยากใจ ด้านการเรียนและด้านการเงิน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเครียดในนักศึกษาพยาบาลได้ถึงร้อยละ 24 (ทัศนา ทวีคุณ, พชรินทร์ นินทัณทร์ และโสภิน แสงอ่อน, 2557) จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่าความแข็งแกร่งในชีวิต เป็นความสามารถในการจัดการและการเผชิญปัญหา เป็นสิ่งที่มีผลโดยตรงต่อสุขภาพจิตซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาพยาบาล ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง หรือการรับรู้แห่งตน เป็นการมองเห็นคุณค่าแห่งตนเองทั้งในทางที่ดี และไม่ดี ซึ่งถ้าบุคคลประเมินตนเองในทางที่ดีก็จะทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง การยอมรับตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองมีความหมาย ความสำคัญ เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ในทางกลับกันหากบุคคลขาดการมองเห็นคุณค่าในตนเอง บุคคล ก็จะกลายเป็นคนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและบุคคล

รอบข้าง (Rosenberg, 1965 อ้างถึงใน ณภัตรารัตน์ ขาวสะอาด, และคณะ, 2556) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาบาลีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ณภัตรารัตน์ ขาวสะอาด และคณะ, 2556) สอดคล้องกับการศึกษาไม่เดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความสุขของนักศึกษาบาลี พบร่วมกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสุขของนักศึกษาบาลีในระดับมากและสามารถอธิบาย ความแปรปรวนของความสุขได้ร้อยละ 89 (ณัฐชัย วงศ์ศุภลักษณ์ และคณะ, 2557) และสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาบาลีที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความสุขเพิ่มมากขึ้น (พวงเพชร เกษรสมุทร และคณะ, 2554) จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาบาลีมีความสามารถในการเผชิญปัญหา จัดการต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ เป็นสิ่งที่ทำให้การดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือ ด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุสิ่งของ จากแหล่งประโยชน์ส่วนบุคคล ทำให้ผู้รับรู้ถึงความผูกพัน การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น (Cobb 1976 อ้างถึงใน ไพศาล แย้มวงศ์, 2555) นอกจากนี้ Pilisuk (1982 อ้างถึงใน กิจเขต เสริมสัย, 2554) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของแรงสนับสนุนทางสังคมไว้ดังนี้

1. เป็นการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับแรงสนับสนุนทางสังคม
2. การติดต่อสัมพันธ์นั้นจะต้องประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ผู้รับรู้ถึงความรู้สึกการได้รับความรัก ความหวังดี การยอมรับ การเอาใจใส่ การมีคุณค่า การมีประโยชน์ และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
3. การสนับสนุนทางสังคม อาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อมูล วัตถุสิ่งของ หรือการให้กำลังใจ
4. การสนับสนุนทางสังคมจะต้องเป็นช่วยให้ผู้รับการสนับสนุนสามารถบรรลุความต้องการหรือเป้าหมายนั้นได้
5. ชนิดของการสนับสนุน ประกอบไปด้วย การสนับสนุนทางอารมณ์ คือความรู้สึกห่วงใย รัก การให้การยอมรับ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร เช่นการให้คำปรึกษา หรือการตักเตือน การให้การสนับสนุนด้านวัตถุ เครื่องมือ และทรัพย์สินเงินทอง และการให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงตัวของผู้รับการสนับสนุน

แหล่งสนับสนุนทางสังคมแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามลักษณะความสัมพันธ์ (Kaplan et al., 1977 อ้างถึงใน กิจเขต เสริมสัย, 2554) ไว้ดังนี้ ได้แก่

1. แรงสนับสนุนจากเหล่าปฐมภูมิ ประกอบด้วย บุคคลที่อยู่ในครอบครัวสัยตรง คือ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เครือญาติ สามี ภรรยา และบุคคลที่ใกล้ชิด คือ กลุ่มเพื่อน เพื่อนบ้าน เพื่อนในที่ทำงาน

2. กลุ่มแรงสนับสนุนจากเหล่าทุติยภูมิ ประกอบด้วย กลุ่มผู้ช่วยเหลือทางวิชาชีพ หมายถึง บุคคลที่อยู่ในการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข ทีมสาขาวิชาชีพทางสุขภาพ รวมถึงองค์กรหรือสมาคม หรือกลุ่มนุคคลที่จัดตั้งขึ้น เป็นการที่บุคคล รวมตัวกันซึ่งมีความสำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ

Gottlieb (1985 อ้างถึงใน กิเชต เสริมสัย, 2554) ได้แบ่งระดับแรงสนับสนุนทางสังคมไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับกว้าง (Macro level) เป็นการพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในสังคม วัดได้จาก ตัวมันคนพักกับสถาบัน ในสังคม การเข้าร่วมกลุ่มต่าง ๆ การดำเนินชีวิตในสังคม

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Mezzo level) เป็นการมองโครงสร้างและเครือข่ายของกลุ่มนุคคลที่มีสัมพันธภาพกันอย่างสม่ำเสมอ มีการช่วยเหลือกันด้านวัตถุ ความเป็นมิตร และการสนับสนุนด้านอารมณ์

3. ระดับลึก (Micro level) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีความสนิทสนม ใกล้ชิดกันมากที่สุด เป็นคุณภาพของความสัมพันธ์ของแรงสนับสนุนทางสังคม

มีการศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมมี ความสัมพันธ์ในทางบวกระดับมาก กับความสุขของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสนับสนุนทางสังคมนั้นยังสามารถพยากรณ์ความสุขของนักศึกษาได้ร้อยละ 63.2 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 (ไพศาล แย้มวงศ์, 2555) สอดคล้องการศึกษาการสนับสนุนทาง สังคมในนักศึกษาพยาบาล พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขระดับมากเช่นกัน (ณภัตรารัตน์ ขาวสะอาด และคณะ, 2556)

จากการศึกษาวรรณกรรมที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า การสนับสนุนจากทางครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่/ ผู้ปกครอง และสังคม ที่มีผลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาล การสนับสนุนจากทุกด้าน เปรียบเสมือนเหล่าทรัพยากร ที่จะทำให้นักศึกษามีความสามารถในการเผชิญปัญหา และการปรับตัวต่อทุกสถานการณ์ได้ นั่นหมายถึงถ้าบุคคลมีการสนับสนุนทางสังคมที่ดีจะส่งผล ให้มีความสุขด้วยเช่นกัน

ความสุขของนักศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากนักศึกษาพยาบาล เป็นผู้ที่จะเป็น พยาบาลวิชาชีพในอนาคต การเรียนวิชาชีพพยาบาลนั้น ผู้เรียนต้องอาศัยความอดทน และความ มุ่งมั่น วิชาชีพพยาบาลเป็นความคาดหวังของสังคม บุคคล การมีความสุข จะช่วยให้นักศึกษามี

กำลังใจในการศึกษาจนจบหลักสูตร และนำความรู้ความสามารถ ทักษะทางการปฏิบัติการพยาบาล ไปใช้ในการดูแลผู้ป่วย ได้อย่างเต็มความสามารถ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสำคัญกับความสุขใน นักศึกษาพยาบาลประกอบด้วย ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึนมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการแบบบรรยายเชิงหาความสัมพันธ์และทำนาย (Descriptive predictive correlation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ได้แก่ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางด้านครอบครัว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพ และปริมณฑล ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ภาคปลายปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) จากมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ทั้งหมด 13 แห่ง แต่ละแห่งมีบริบท และสิ่งแวดล้อมคล้ายกันและมีการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานเดียวกัน สอนเป็นภาษาไทย โดยการจับฉลากรายชื่อ มหาวิทยาลัย (สุ่มแบบไม่ใส่คืน) จำนวน 4 สถาบัน เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาครั้งนี้ รายชื่อแรกที่จับสลากได้ (มหาวิทยาลัยรังสิต) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 รายชื่อที่สองที่จับสลากได้ (มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รายชื่อที่สามที่จับสลากได้ (มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ รายชื่อที่สี่ที่จับสลากได้ (มหาวิทยาลัยสยาม) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแห่งละ 76 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต่อ 1 cluster (มหาวิทยาลัย) ใน การศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 76 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้โปรแกรมการคำนวณตัวอย่างของ Soper (2016) โดยจำนวนตัวแปรต้น (Number of predictors) เท่ากับ 3 ตัวแปร ค่า Effect size ขนาดกลาง เท่ากับ 0.15 ค่าอำนาจการวิเคราะห์ (Power analysis) เท่ากับ 0.80 และระดับค่าความน่าจะเป็น (Probability level) เท่ากับ 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 76 คนต่อ 1 สถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน รวมทั้งสิ้น 304 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะแบบสอบถามให้กู้ผู้ตัวอย่างเป็นผู้ตอบด้วยตนเอง (Self-report) แบ่งได้เป็น 5 ส่วน โดยมีดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยให้กู้ผู้ตัวอย่างเป็นผู้ตอบข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ สถานภาพสมรสของบุคคล สภาพที่อยู่อาศัยและศึกษาปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามดัชนีวัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ (TMHI-55) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้ใช้จาก อกชัย มงคล และคณะ (2552) โดยให้กู้ผู้ตัวอย่างเลือกตอบ ตามความคิดเห็น/ การรับรู้เกี่ยวกับความสุขของกู้ผู้ตัวอย่าง เป็นแบบวัดเพื่อประเมินความสุขของคนไทย ในประชาชนทั่วไปภายใต้แนวคิดความสุข ให้คะแนนตั้งแต่ 1-4 คะแนน จำแนกตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และ ปัจจัยสนับสนุน โดยมีข้อคำถามทางบวก จำนวน 42 ข้อ และข้อคำถามทางลบจำนวน 13 ข้อ ที่เป็นข้อคำถามทางลบให้คะแนนกลับกันกับข้อคำถามทางบวก คะแนนรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 55-220 คะแนน แบบประเมินมีข้อคำถามทั้งสิ้น 55 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพจิตใจ จำนวน 13 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13

ข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพของจิตใจ จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 และ 28

ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณภาพของจิตใจ จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 และ 43

ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54 และ 55

วิธีการประเมินคะแนน ดังนี้

ข้อคำถามทางบวก	ข้อคำถามทางลบ
ไม่เลย เท่ากับ	ไม่เลย เท่ากับ
เล็กน้อย เท่ากับ	เล็กน้อย เท่ากับ
มาก เท่ากับ	มาก เท่ากับ
มากที่สุด เท่ากับ	มากที่สุด เท่ากับ
	4 คะแนน
	3 คะแนน
	2 คะแนน
	1 คะแนน

การแปลผลความหมาย

ไม่เลย หมายถึง ไม่เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกหรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องนั้น
เด็กน้อย หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เพียงเล็กน้อยหรือ
เห็นด้วยกับเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อย

มาก หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้นมากหรือเห็นด้วยกับ
เรื่องนั้นมาก

มากที่สุด หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้นมากที่สุดหรือเห็น
ด้วย กับเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด

นอกจากนี้ การแปลผลคะแนนความสูงแบ่งเป็น 3 ช่วงระดับของคะแนน ดังนี้

178.1-220 คะแนน หมายถึง มีความสุขมาก

157.1-178 คะแนน หมายถึง มีความสุขปานกลาง

55-157.0 คะแนน หมายถึง มีความสุขน้อย

แบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตrongตามนีอห ความตrongเชิงโครงสร้าง

เรียบร้อยแล้ว และมีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) อยู่ระหว่าง .77-.86 (อภิชัย
มงคล และ คงะ, 2552)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความเข้มแกร่งในชีวิต เป็นแบบสอบถามที่ผู้จัดได้รับอนุญาตให้
ใช้จากพัชรินทร์ นินทัณทร์ และคงะ (2555) ที่นำมาจากแนวคิด Resilience ของ Grotberg (2005)
โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ ข้อคำถามแต่ละข้อมูลคำตอบให้เลือก เพื่อแสดงระดับความเห็นด้วย
หรือไม่เห็นด้วย 5 ระดับ ให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน ตามความคิดเห็น/ การรับรู้ของนักศึกษา ซึ่ง
มี 3 องค์ ประกอบหลัก คือ 1) I have (ฉันมี...) เป็นแหล่งสนับสนุนภายนอกที่ส่งเสริมให้เกิดความ
เข้มแกร่งในชีวิต 2) I am (ฉันเป็นคนที่...) เป็นความเข้มแข็งภายในของแต่ละบุคคล และ 3) I can
(ฉันสามารถที่จะ...) เป็นปัจจัยด้านทักษะในการจัดการกับปัญหาและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
แบบประเมินนี้มี 28 ข้อ ดังนี้

ข้อคำถามเกี่ยวกับ 'I have' จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 3, 5, 7, 11, 18, 23, 24 และ 28

ข้อคำถามเกี่ยวกับ 'I am' จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 9, 12, 13, 16, 17, 19, 21, 25 และ 27

ข้อคำถามเกี่ยวกับ 'I can' จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 4, 6, 8, 10, 14, 15, 20, 22 และ 26

วิธีการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนน 3 หมายถึง เนย ๆ

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนรวมที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 28-140 การแปลผลความแข็งแกร่งในชีวิต โดยคะแนนที่ยิ่งมากหมายถึงมีความแข็งแกร่งในชีวิตสูง คะแนนที่ยิ่งน้อยหมายถึงมีความแข็งแกร่งในชีวิตต่ำ

แบบสอบถามนี้ได้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือ มีความตรงทางค้านนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ .90 (พัชรินทร์ นินทจันทร์ และคณะ, 2555)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้ใช้จาก 华威 กังใจ (2540) ที่ได้เปลี่ยนจากแบบวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของ Rosenberg (Rosenberg's self-esteem scale) (Rosenberg & Hovland, 1960) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบตามความคิดเห็น/การรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่ามีคุณค่ามากน้อยตามที่เป็นจริงในแต่ละข้อความ มีทั้งหมด 10 ข้อ โดยเป็นคำาที่มีความหมายทางบวก 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 5, 8 และ 10 และคำาที่มีความหมายทางลบ 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 4, 6, 7 และ 9 การให้คะแนนเป็นมาตราประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับ ให้คะแนนจาก 1 = ไม่เคยรู้สึกเช่นนี้เลย ถึง 5 = รู้สึกเช่นนี้เกือบตลอดเวลา ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง ไม่เคยรู้สึกเช่นนี้เลย คือ เมื่อท่านไม่เคยรู้สึกตรงตามข้อนี้เลย

คะแนน 2 หมายถึง รู้สึกเช่นนี้น้อยมาก คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นนาน ๆ

ครึ่งหรือน้อยกว่าครึ่ง

คะแนน 3 หมายถึง รู้สึกเช่นนี้บางครั้ง คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นเป็นบางครั้ง

คะแนน 4 หมายถึง รู้สึกเช่นนี้บ่อยครั้ง คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นอยู่บ่อยครั้ง

คะแนน 5 หมายถึง รู้สึกเช่นนี้เกือบหมดคือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นเกือบตลอดเวลา

คะแนนรวมที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน ข้อความด้านลบจะกลับคะแนนก่อนแล้วจึงรวมคะแนนทั้งหมด คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 50 คะแนน คะแนนยิ่งสูงหมายถึงความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง คะแนนยิ่งต่ำหมายถึงความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ การให้คะแนน

แบบสอบถามนี้ มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ .80 (วารี กังใจ, 2540)

ส่วนที่ ๕ แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้ใช้จาก บุญพาณ นคร (2538) ที่เป็นผู้พัฒนาแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดของ Cobb (1976) ให้กับสูมตัวอย่างเลือกตอบ เป็นแบบวัดการรับรู้ความช่วยเหลือที่ได้รับจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน เพื่อประเมินการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์ การได้รับการยอมรับ และเห็นคุณค่า การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๒๕ ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราวัดประมาณค่าจาก ๑-๕ ให้คะแนนตามความคิดเห็น/การรับรู้ของนักศึกษา มีช่วงคะแนนรวมตั้งแต่ ๒๕-๑๒๕ คะแนน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์ ประกอบไปด้วย ข้อที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕

การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า ประกอบไปด้วย ข้อที่ ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๑๐

การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ประกอบไปด้วย ข้อที่ ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔ และ ๑๕

การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ ประกอบไปด้วย ข้อที่ ๑๖, ๑๗, ๑๘, ๑๙ และ ๒๐

การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร ประกอบไปด้วย ข้อที่ ๒๑, ๒๒, ๒๓, ๒๔ และ ๒๕
วิธีการประเมินคะแนน ดังนี้

คะแนน ๑ หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด

คะแนน ๒ หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นน้อย

คะแนน ๓ หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นปานกลาง

คะแนน ๔ หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมาก

คะแนน ๕ หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการจัดระดับคะแนนการสนับสนุนทางสังคม รายด้านและโดยรวม ได้แบ่งตามเกณฑ์ของ บุญพาณ นคร (2538) โดยสามารถแยกเป็นองค์ประกอบต่างๆ ได้ดังนี้

คะแนนโดยรวมอยู่ในช่วง ๒๕-๕๗.๙ หมายถึง มีระดับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ

คะแนนโดยรวมอยู่ในช่วง ๕๘-๙๒.๙ หมายถึง มีระดับการสนับสนุนทางสังคมปานกลาง

คะแนนโดยรวมอยู่ในช่วง ๙๓-๑๒๕ หมายถึง มีระดับการสนับสนุนทางสังคมสูง

แบบสอบถามนี้ มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ .88 (บุญพาณ นคร, 2538)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามดังนี้ชี้วัดความสุขคนไทย ฉบับสมบูรณ์ แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมดังกล่าวมาใช้โดยไม่ได้มีการตัดแปลงใด ๆ ซึ่งได้มีการทดสอบเครื่องมือมาแล้ว จึงไม่ได้ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาอีกรึ

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังนี้ชี้วัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ไปดำเนินการตรวจสอบหาความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 ชั้นปีละ 10 ราย ตามลำดับ ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย และนำข้อมูลจากการทดลองใช้ไปหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟารอนบาก (Cronbach's alpha coefficient) โดยแบบสอบถามดังนี้ชี้วัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดย การนำเสนอเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพิจารณาความเห็นชอบ หลังจากผ่านกระบวนการสอบทางจริยธรรมการวิจัยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยขออนุญาตทางมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เพื่อเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและแนะนำตัว อธิบายถึงวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมการวิจัยศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทราบ ทั้งนี้การเข้าร่วมวิจัยเป็นไปตามความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยต้องอธิบายถึงข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ถูกเก็บเป็นความลับ โดยใช้เลบรรยายของแบบสอบถามเป็นตัวแทนชื่อ สกุล ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ถูกแปลผลการศึกษาเป็นภาษาไทยและนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เข้าร่วมวิจัยแต่อย่างใด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ภายหลังเด็กในวิทยานิพนธ์ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม การวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว ผู้จัดจะนำหนังสือจากคณะกรรมการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง คณะกรรมการพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑลทั้ง 4 แห่ง เพื่อขอเชิญการศึกษาวิจัยและการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2. เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 4 แห่ง ผู้จัดฯ ดำเนินการสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ โดยคัดเลือกนักศึกษาพยาบาลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่าง สอบถามความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในความยินดีการเข้าร่วมการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พร้อมขอใบอนุญาตแนบทางการเข้าร่วมวิจัย อธิบายการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย และขอใบอนุญาตการทำแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. หากผู้เข้าร่วมการวิจัยมีข้อสงสัยในข้อคำถามการวิจัย ผู้จัดฯ จะทำการอธิบายในข้อคำถามนั้น ๆ

4. แจ้งระยะเวลาในการทำแบบสอบถามว่าจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที

5. วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. หลังได้ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้จัดฯ จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อแยกแยะความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ด้วยสถิติการหาความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

3. การวิเคราะห์อิทธิพลของความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณ (Multiple regression analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบบรรยายเชิงหาความสัมพันธ์และทำนาย (Descriptive predictive correlation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ภาคปลายปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 304 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2559 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วนนำเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความสุขในนักศึกษาพยาบาล ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม กับความสุขในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 4 อิทธิพลของความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 96.1) อายุเฉลี่ย 21.11 ปี ($SD = 1.91$, range = 18-31) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-4 ในสัดส่วนที่เท่ากันคือชั้นปีละร้อยละ 25 ผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสม 2.92 ($SD = .382$, range = 1.73-3.96) ส่วนมากได้รับค่าใช้จ่าย 5,000 บาทต่อเดือนหรือมากกว่า (ร้อยละ 67.4) ขณะศึกษาพักอยู่ในหอพักที่สถาบันจัดให้ (ร้อยละ 68.1) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 77.3) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 304$)

	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		12	3.9
หญิง		292	96.1
อายุ (ปี)		$M = 21.11, SD = 1.91$, range = 18-31	
ชั้นปีที่ศึกษา			
1		76	25
2		76	25
3		76	25
4		76	25
เกรดเฉลี่ยสะสม		$M = 2.92, SD = .382$, range = 1.73-3.96	
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ (บาท/เดือน)			
< 3,000		5	1.6
3,000-5,000		94	30.9
$\geq 5,000$		205	67.4
ที่พักขณะศึกษา			
หอพักที่สถาบันจัดให้		207	68.1
หอพักเอกชน		84	27.6
บ้านตัวเอง		13	4.3
สถานภาพสมรสของบิดามารดา			
อยู่ด้วยกัน		235	77.3
แยกกันอยู่		32	10.5
บิดา/ มารดาเสียชีวิต		26	8.6
บิดา/ มารดาแต่งงานใหม่		11	3.6

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความสุขในนักศึกษา พยาบาล ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทาง สังคม

2.1 ความสุข (Happiness)

คะแนนความสุขในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 180.39 ($SD = 15.58$, range = 122-216) หมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีความสุขมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพจิตใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.94 ($SD = 4.58$, range = 26-52) สมรรถภาพของจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.72 ($SD = 5.27$, range = 27-60) คุณภาพของจิตใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.23 ($SD = 5.26$, range = 32-60) และปัจจัย สนับสนุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.51 ($SD = 4.78$, range = 23-48) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความสุขของกลุ่มตัวอย่าง ใน ภาพรวมและแยกรายด้าน ($n = 304$)

ความสุข	<i>M</i>	<i>SD</i>	range	possible range
คะแนนรวม	180.39	15.58	122-216	55-220
รายด้าน				
1. สภาพจิตใจ	43.94	4.58	26-52	13-65
2. สมรรถภาพของจิตใจ	46.72	5.27	27-60	15-75
3. คุณภาพของจิตใจ	50.23	5.26	32-60	15-75
4. ปัจจัยสนับสนุน	39.51	4.78	23-48	12-60

2.2 ความแข็งแกร่งในชีวิต (Resilience)

คะแนนความแข็งแกร่งในชีวิตในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 119.52 ($SD = 11.09$, range = 84-140) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ฉันมี.....(I have) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.99 ($SD = 3.86$, range = 22-45) ฉันเป็นคนที่..... (I am) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.95 ($SD = 3.70$, range = 25-45) และฉันสามารถที่จะ.... (I can) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.59 ($SD = 4.36$, range = 28-50) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนความแข็งแกร่งในชีวิตของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและแยกรายด้าน ($n = 304$)

ความแข็งแกร่งในชีวิต	<i>M</i>	<i>SD</i>	range	possible range
คะแนนรวม	119.52	11.09	84-140	28-140
รายด้าน				
1. ฉันมี....	38.99	3.86	22-45	9-45
2. ฉันเป็นคนที่.....	38.95	3.70	25-45	10-50
3. ฉันสามารถที่จะ.....	41.59	4.36	28-50	9-45

2.3 ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Self-esteem)

คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.38 ($SD = 4.29$, range = 27-50, possible range = 10-50)

2.4 การสนับสนุนทางสังคม (Social support)

คะแนนการสนับสนุนทางสังคมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 101.20 ($SD = 12.68$, range = 41-125) หมายถึง กลุ่มตัวอย่างมีการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พนบว่า การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.08 ($SD = 3.04$, range = 5-25) การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.63 ($SD = 3.21$, range = 7-25) การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.70 ($SD = 2.97$, range = 6-25) การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.77 ($SD = 3.12$, range = 9-25) และการได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.02 ($SD = 2.87$, range = 8-25) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนโดยรวมและแยกรายด้าน ($n = 304$)

การสนับสนุนทางสังคม	<i>M</i>	<i>SD</i>	range	possible range
คะแนนรวม	101.20	12.68	41-125	25-125
รายด้าน				
1. การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์	21.08	3.04	5-25	5-25
2. การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า	20.63	3.21	7-25	5-25
3. การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	19.70	2.97	6-25	5-25
4. การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน	19.77	3.12	9-25	5-25
สิ่งของ แรงงาน และบริการ				
5. การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร	20.02	2.87	8-25	5-25

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ข้อมูลของทุกตัวแปรทุกตัวเป็นลักษณะข้อมูลต่อเนื่อง (Continuous data) และมีการกระจายแบบโโค้งปกติ (Normality) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correlation) ผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .661, p < .001; r = .638, p < .001; r = .529, p < .001$ ตามลำดับ) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างความสูงของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนกับตัวแปรที่ศึกษา ($n = 304$)

ตัวแปร	<i>r</i>	<i>p-value</i>
ความแข็งแกร่งในชีวิต	.661	.000
ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	.638	.000
การสนับสนุนทางสังคม	.529	.000

ส่วนที่ 4 อิทธิพลของความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคม ที่มีต่อความสูงในนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเอกชน

การใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทำนายความสูงของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน จากตัวแปรที่มา คือ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ ตัวแปรติดถดถอยพหุคุณ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของสถิติถดถอยพหุคุณ ได้ผลดังนี้ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative variables) ที่มีการวัดระดับ Interval มีการแจกแจงแบบปกติ (Normality) ค่า Residual เป็น Normal distribution เป็นอิสระต่อกันและไม่มีเกิด Autocorrelation ทดสอบโดยใช้สถิติ Durbin-Watson ค่าที่ได้เท่ากับ 1.82 ซึ่งอยู่ในช่วง 1.5-2.5 ไม่มี Outliers ความสัมพันธ์กันแบบ Linear relationship และไม่มี Multicollinearity ระหว่างตัวแปรที่มา ด้วยกัน คือมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกัน (Correlation coefficient) ไม่สูงกว่า .75 จึงเป็นไปตามข้อตกลงของการใช้สถิติถดถอยพหุคุณ

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณแบบลำดับขั้น (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่าง คือ ความแข็งแกร่งในชีวิต เป็นตัวที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ($\beta = .327, t = 3.901, p < .001$) ทำนายได้ร้อยละ 43.7 ตัวที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างเป็นต่อไปนี้คือความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ($\beta = .274, t = 3.581, p < .001$) ทำนายได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 2.4 และการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่าง ($\beta = .160, t = 2.899, p < .01$) ทำนายได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างเป็นต่อไปนี้คือ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคม มีอิทธิพลและทำนายความสูงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 47.6 (Adjust $R^2 = .471; F_{3,300} = 90.812, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์คัดคุณภาพแบบลำดับขั้น (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาอิทธิพลและการทำงานของปัจจัยที่สึกยานต์ความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ($n = 304$)

ตัวแปร	ΔR^2	B	SE	B	t	p-value
ความเจ็บแกร่งในชีวิต	43.7	.459	.118	.327	3.901	.000
ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	2.4	.996	.276	.274	3.581	.000
แรงสนับสนุนทางสังคม	1.5	.197	.068	.160	2.899	.004
ค่าคงที่		64.344	7.132		9.022	.000
$F_{3,300}$	90.812***					
R^2	.476					
Adjust R^2	.471					

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Descriptive predictive correlation research) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสูขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัย เอกชน ได้แก่ ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่ม ตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ภาคปลายปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 304 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน เมษายน ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 5 ชุด ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามดัชนีชี้วัดความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ (TMHI-55) 3) แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต 4) แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และ 5) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแยกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficients) และการวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณแบบลำดับขั้น (Stepwise multiple regression analysis) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ้าของ cronbach's alpha coefficient ของแบบสอบถามชุดที่ 2-5 มีค่าเท่ากับ .89, .91, .83 และ .93 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 304 ราย มีอายุเฉลี่ย 21.11 ปี ($SD = 1.91$, range = 18-31) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-4 ในสัดส่วนที่เท่ากันคือชั้นปีละร้อยละ 25 ผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสม 2.92 ($SD = .382$, range = 1.73-3.96) ส่วนมากได้รับค่าใช้จ่าย 5,000 บาทต่อเดือนหรือมากกว่า (ร้อยละ 67.4) ขณะศึกษาพักอยู่ในหอพักที่สถาบันจัดให้ (ร้อยละ 68.1) และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 77.3)

2. ความสูขในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 180.39 ($SD = 15.58$) หมายถึงกลุ่มตัวอย่างมี ความสุขมาก ด้านสภาพจิตใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.94 ($SD = 4.58$) ด้านสมรรถภาพของจิตใจ มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.72 ($SD = 5.27$) ด้านคุณภาพของจิตใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.23 ($SD = 5.26$) และด้านปัจจัยสนับสนุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.51 ($SD = 4.78$)

3. ความแข็งแกร่งในชีวิตในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 119.52 ($SD = 11.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ฉันมี..... (I have) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.99 ($SD = 3.86$) ฉันเป็นคนที่..... (I am) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.95 ($SD = 3.70$) และฉันสามารถที่จะ.... (I can) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.59 ($SD = 4.36$)

4. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.38 ($SD = 4.29$)

5. แรงสนับสนุนทางสังคมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 101.20 ($SD = 12.68$) หมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีแรงสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง ด้านการได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.08 ($SD = 3.04$) ด้านการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.63 ($SD = 3.21$) ด้านการมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.70 ($SD = 2.97$) ด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.77 ($SD = 3.12$) และด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.02 ($SD = 2.87$)

6. ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ($r = .661, p < .01, r = .638, p < .01$ และ $r = .529, p < .01$, ตามลำดับ)

7. ความแข็งแกร่งในชีวิตเป็นปัจจัยที่ดีที่สุด รองลงมาคือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และแรงสนับสนุนทางสังคมตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลคือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขของนักศึกษาพยาบาลกับ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายที่ได้รับรายเดือนที่พักอาศัยและค่าอาหาร ที่ดีกว่าเดือนก่อน ($R^2 = .471; F_{3,300} = 90.812, p < .001$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีความสุขอยู่ในระดับมาก มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักที่ทางคณะพยาบาลศาสตร์จัดให้ โดยได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือนมากกว่า 5,000 บาท ขึ้นไป และบิความคาดการณ์อยู่ด้วยกัน ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขของนักศึกษาพยาบาลกับ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียน เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายที่ได้รับรายเดือน ที่พักอาศัยและค่าอาหาร และสถานภาพสมรสของบิความคาดการณ์ไม่พบความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาพยาบาล

2. ตัวแปรทั้ง 3 ประกอบด้วย ความแข็งแกร่งในชีวิต ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีอิทธิพลและทำนายความสุขได้อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 47.6 ทั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 สอดคล้องกับแนวคิดของ Diener (2004) ที่ได้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของบุคคลประกอบด้วย ปัจจัยภายในคือสิ่งที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลเอง เป็นคุณสมบัติทางอารมณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งที่มีหรือสิ่งที่ทำได้แก่ เพศ อายุ ความสามารถในการแข็งแกร่ง ภาระ แล้วล้อมของบุคคล ได้แก่ อาชีพ บุคคลรอบข้างที่มีปฏิสัมพันธ์กัน วัตถุสิ่งของ และรายได้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่จะทำให้บุคคลรับรู้ถึงความสุข ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นในชีวิต

ความแข็งแกร่งในชีวิตมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง และสามารถทำนายความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน ทั้งนี้นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาและวิกฤติของชีวิต ให้สามารถกลับสู่สภาพปกติและดำเนินชีวิตต่อไปได้ ส่งผลกระทบต่อความสุขในชีวิต โดยที่ผ่านมาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิตกับความสุขของนักศึกษาพยาบาลพบน้อย และมุ่งศึกษามุ่งเน้นหาความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแกร่งในชีวิตกับภาวะสุขภาพจิตเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาของพัชรินทร์ นินทัณทร์ และคณะ (2557) พบว่า ความแข็งแกร่งในชีวิตมีอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีขนาดของอิทธิพลเท่ากับ -.42

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางและสามารถทำนายความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนมีการมองเห็นคุณค่าแห่งตนเองในทางที่ดี ประเมินตนเองในทางที่ดีและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองมีความหมาย ความสำคัญ เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เป็นผู้มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูง ส่งผลกระทบต่อความสุขในชีวิต ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐรารัตน์ ขาวสาร และคณะ (2556) ที่พบว่าความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ณัฐรัชวงศ์ศุภลักษณ์ และคณะ (2557) ที่พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในระดับมากและสามารถอธิบาย ความแปรปรวนของความสุขได้ร้อยละ 89 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พวงเพชร เกษรสมุทร และคณะ (2554) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความสุขเพิ่มมากขึ้น

การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง และสามารถทำนายความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนที่ได้รับความช่วยเหลือ ด้านข้อมูล ทั่วสาร วัตถุสิ่งของ จากแหล่งประโภชน์ ส่วนบุคคล ครอบครัว สถาบันการศึกษา ทำให้รับรู้ถึงความผูกพัน การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น

ส่งผลกระทบบวกต่อความสุขในชีวิต ได้ เช่น กัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ไพบูลย์ แย้มวงศ์ (2555) พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ ในทางบวก ระดับมาก กับความสุขของ นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ การสนับสนุนทางสังคม นั้น ยังสามารถถ่ายทอด ความสุขของนักศึกษา ได้ร้อยละ 63.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .10 และ ผลการวิเคราะห์ ขาวสาร คาดคะเน (2556) ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ ทางบวก กับความสุข ในนักศึกษา พยาบาล ระดับมาก เช่น กัน

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. อาจารย์ ในสถาบันการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา โปรแกรมสร้าง เสริมความแข็งแกร่ง ในชีวิต ความรู้ ศักยภาพ คุณค่า ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และ ความสุข ใน นักศึกษา พยาบาล

2. ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ทางการพยาบาล สามารถนำไปพัฒนา นโยบาย จัดการศึกษา โดยกำหนดแนวทาง ในการเสริมสร้าง ความแข็งแกร่ง ในชีวิต ความรู้ ศักยภาพ คุณค่า ในตนเอง และ การ สนับสนุนทางสังคม เพื่อให้นักศึกษา พยาบาล มี ความสุข

ข้อเสนอแนะ ในการ ทำวิจัยครั้งต่อไป

พยาบาล นักศึกษา นำข้อมูล ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไป ทำวิจัยเชิงทดลอง ในการ เสริมสร้าง ความสุข ในนักศึกษา พยาบาล และ การวิจัย เชิงเปรียบเทียบ ความสุข ระหว่าง ชั้นปี ของ นักศึกษา พยาบาล ในมหาวิทยาลัย เอกชน

บรรณานุกรม

- กนกพร เรืองเพิ่มพูน, สุดา รองเมือง และพัชรินทร์ นินทัณทร์. (2554). ลักษณะการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล. *รามาธิบดีพยาบาลสาร*, 17(3), 478-492.
- กนกพร บุญชู. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางใจของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนาในจังหวัดนครปฐม. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต*, สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตา จุฑา ชัยเสนา ดาลดาส, สายใจ พัวพันธ์ และดวงใจ วัฒนสินธุ์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 23(3), 1-13.
- ชุติกาญจน์ เปาทุย. (2553). ศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล กรณีศึกษาพยาบาลโรงพยาบาลศรีราชา. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชินกร น้อยคำย่าง และปภาดา น้อยคำย่าง. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อดัชนีความสุขในการทำงานของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณภัตราธัตน์ ขาวสะอาด, มณี อาภานันทกุล และพรรณวดี พุธวัฒน์. (2556). ปัจจัยคัดสรรถิ่นความสัมพันธ์กับความสุขของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสภากาชาดพยาบาล*, 28(1), 19-33.
- ณัฐชัย วงศ์สุกเล็กยณ์, อัญสุรีย์ ศิริโสภาณ และพูลพงศ์ สุขสว่าง. (2557). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความสุขของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏราชธานี*, 6(1), 60-72.
- คงฤทธิ์ เพชรช่วง และนันทิกา อนันต์ชัยพัฒนา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีจังหวัดพะเยา*, 1-51.
- ดวงใจ วัฒนสินธุ์, ภรัตกร เงงอุดมทรัพย์, ศิริวัลล์ วัฒนสินธุ์, ธนวรรณ อาษารัฐ, สิริพิมพ์ ชูปาน และพรพรรณ ศรีโสภา. (2558). ปัจจัยทำนายภาวะซึมเศร้าของนักศึกษาสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพ. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 23(4), 31-47.
- ทัศนา ทวีคุณ, พัชรินทร์ นินทัณทร์ และโถกิณ แสงอ่อน. (2557). ปัจจัยทำนายความเครียดของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 22(3), 1-10.

- ธีชนน วรรณพิณ และว่าสินี วิเศษฤทธิ์. (2555). ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่ม พนักงานมหาวิทยาลัยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยภายในให้กำกับของรัฐ. *รามาธิบดีพยาบาลสาร, 18(1), 9-23.*
- ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์, มณีรัตน์ ภาคธูป และนุจิรี ไชยมงคล. (2554). ความเข้มแข็งในการมองโลก ของวัยรุ่นในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 3(1), 1-15.*
- นฤมล แสงผล. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ ทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- นุชนาถ แก้วมาตร, จันทนา เกิดบางเขน และชนดดา แนวเกยร. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะ ซึมเศร้าของนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 19(2), 84-95.*
- นันทนา น้ำฝน, สุดารัตน์ สุวารี และสกาวเดือน ไฟนูลย์. (2553). ความต้องการรูปแบบการสอนในการเรียนพยาบาลและระดับความสุขของนักศึกษาพยาบาลในสถานศึกษาการศึกษา เอกชน. *วารสารพยาบาลสหกัลลันครินทร์, 30(3), 55-70.*
- บุญพาณ นคร. (2538). การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาล สวนสราญรมย์ กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรมสุขภาพจิต.
- ประภา โพธิ์ทอง, สุพัตรา พุ่มพวง และสุนทรี อะชาตย์. (2554). ความเครียด การปรับตัว และความ ฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระบげเกล้า จันทบุรี, 22(2), 1-14.*
- ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และเอกอนงค์ สีตลาภินันท์. (2554). คู่มือสร้างสุข ระดับจังหวัด ยุทธศาสตร์ความสุขฉบับพกพา. กรุงเทพฯ: ครีเอทีฟ ภูมิ.
- ปีกนา ทองสม. (2554). การพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา, 4(1), 88-111.*
- ผจจิต ไกรถาวร และกมลรัตน์ กิตติพิมพานนท์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเป็นส่วน หนึ่งของสถาบัน ความสุขในการเรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.
- รามาธิบดีพยาบาลสาร, 20(3), 415-429.

- พัชรินทร์ นินทัณทร์, พิสมัย อรทัย และพุลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์. (2557). โนเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างเหตุการณ์ที่สร้างความยุ่งยากใจ บรรยายในครอบครัว ความแข็งแกร่งในชีวิต และสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล. *รามาธิบดีพยาบาลสาร*, 20(3), 401-414.
- พัชรินทร์ นินทัณทร์, ทศนา ทวีคุณ, จริยา วิทยะศุภรณ์ และพิสมัย อรทัย. (2554). ความแข็งแกร่ง ในชีวิตและความเครียดของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี. *รามาธิบดีพยาบาลสาร*, 25(1), 1-13.
- พัชรินทร์ นินทัณทร์, วารีรัตน์ ถาน้อย, โสกิณ แสงอ่อน และทศนา ทวีคุณ. (2553). ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นของเครื่องมือความแข็งแกร่งในชีวิต. *กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนไทย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหावิทยาลัยมหิดล*.
- พัชรินทร์ นินทัณทร์, โสกิณ แสงอ่อน และทศนา ทวีคุณ. (2555) ผลของการโปรแกรมการเสริมสร้าง ความแข็งแกร่งในชีวิต ในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต. *วารสารพยาบาล*, 61(2), 18-27.
- พรพิพิญ วชิรคิลก. (2557). ปัจจัยที่นำความสามารถในการเขียนหนังสือเชิงวิจัยของนักศึกษา พยาบาลมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช*, 28(2), 17-31.
- พรพนา พัวรักษ์. (2554). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ. *วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์บัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพรรณ ศรีไสภา, ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์ และกิ่งดาว การะเกต. (2556). การเรียนรู้อย่างมีความสุข และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนิสิตพยาบาล. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 27(2), 16-42.
- พวงเพชร เกษรสมุทร, วรรณา คงสุริยะนาวิน, อรุณรัศมี บุนนาค, อรุณรัตน์ ศรีจันทร์นิตร์, กาญจน ครองธรรมชาติ และกลินchna สุวรรณรงค์. (2554). ผลของการศึกษาวิชาการพัฒนาตน ตามหลักค่าศาสนาต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและความสุขในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา พยาบาล. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 29(2), 152-159.
- ไฟคาด แย้มวงศ์. (2555). การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา การแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์* วิโรฒ.

- กิจเขต เสริมสัย. (2554). การเบริ่งเที่ยบความรู้ แรงสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมการป้องกัน
โรคไข้เดือดออกในหมู่บ้านที่มีและ ไม่มีการระบาด ตำบลทุ่งนาญชา อำเภอท่าใหม่
จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์สารานุกรมสุขศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาสารานุกรมสุขศาสตร์,
คณะสารานุกรมสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนี อาภานันทกุล. (2554). โครงการรวมเข้มแข็ง: การพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพใน
นักศึกษาพยาบาล. กรุงเทพฯ: โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มะลิวรรณ วงศ์ขันธ์, พัชรินทร์ นินทัณทร์ และ โสภิน แสงอ่อน. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับความแข็งแกร่งในชีวิตในวัยรุ่น. รามาธิบดีพยาบาลสาร, 29(1), 57-75.
- มาลีวัล เลิศสารศิริ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับ
ความเครียดและการจัดการความเครียดขณะฝึกปฏิบัติงานห้องคลอดของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยเซนหจุยส์. วารสารพยาบาลทหารบก, 15(2), 270-279.
- รศринทร์ เกรย์. (2556). ความสุข : การวัดเชิงอัตติสัย. วารสารประชากรศาสตร์, 4(1), 28-52.
- วารี กังใจ. (2540). ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการคุ้มครองและการป้องกัน
ของผู้สูงอายุ. ชลบุรี: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วารีรัตน์ ถาน้อย, ออาทิตยา พรชัยเกตุ โยว ยอง และภาศิษฎา อ่อนดี. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
วารสารสภากาชาดไทย, 27(ฉบับพิเศษ), 60-75.
- วิจิตร ศรีสุพรรณ และกฤณา แสรงค์. (2555). ข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ปัญหาการขาดแคลน
พยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย. วารสารการพยาบาล, 27(1), 5-12.
- วิภาดา คุณาวิกิตกุล, อารีวรรณ กลั่นกลืน, รัตนาวดี ชอนตะวัน และสุปรารถ อัทธารี. (2555). ปัจจัย
ที่เกี่ยวข้องกับผลการสอนชั้นทะเบียนเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ
การพดุงครรภ์. วารสารการพยาบาล, 27(3), 11-27.
- ศิริพร จิรวัฒน์กุล, ประณีต ส่งวัฒนา, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, วารุณี ฟองแก้ว, วรรณี เดียวอิศเรศ,
ศิริอร สินธุ และนันทพัทษ์ ชินล้า ประจำเสรี. (2555). ความสุขกับความคิดคงอยู่ในวิชาชีพ
ของพยาบาลไทย. วารสารการพยาบาล, 27(4), 26-42.
- สุภาณี สุขนากินทร์. (2549). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของประชาชน อำเภอท่าปลา¹
จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาห้องถิน,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- สุวิณี ภารา. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแข็งแกร่งในชีวิตของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมใจ วินิจกุล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเรียนรู้ ความเพิงพอไปกับความสุข ในการเรียนรู้รายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการรุณย. วารสารเกื้อการรุณย, 16(1), 59-75.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). รายงานสรุปผลที่สำคัญการสำรวจสุขภาพจิต (ความสุข) คนไทย กรกฏาคม พ.ศ. 2558. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surpop2-4-10.html>
- อภิชัย มงคล, ยงยุทธ วงศ์กิริมย์ศานต์, ทวี ตั้งเสริ, วัชนี หัตถพนม, ไพรัลย์ รัมซ้าย และวรรณ จุฑา. (2552). รายงานการวิจัย การพัฒนาและทดสอบดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย (Version 2007). กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- อรรถพร คงเปี่ยว. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสุขในการทำงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท ดี.อี.เอ็ม. คอนฟิเดนซ์ จำกัด. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ จัดการวิศวกรรมธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อมราพร สุรการ. (2558). การศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่มีต่อความสุข ที่แท้จริงและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยของรัฐบาล. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 7(1), 238-252.
- อมรรัตน์ ศรีคำสุข ไซโตร, วิภาพร วรหาญ และวิพร เสนารักษ์. (2554). ความสุขของนักศึกษา พยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารพยาบาลศาสตร์ และสุขภาพ, 34(2), 70-79.
- อายุพร กับวิภัย โภคสล, สุทธามาศ อนุชาตุ และพัชรินทร์ นินทัณทร์. (2558). ผลของโปรแกรม เสริมสร้างความแข็งแกร่งในชีวิตต่อภาวะซึ่งศร้ายของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล แห่งหนึ่ง. รามาธิบดีพยาบาลสาร, 29(1), 27-43.
- Abramowitz, M. & Stegun, I. A., Eds. (1965). *Handbook of mathematical functions*. New York, NY: Dover.
- Argyle, M., & Martin, M. (1991). The psychological causes of happiness. In F. Strack, M. Argyle, & N. Schwarz, *Subjective well-being: An interdisciplinary Perspective* (pp. 77-100). Toronto: Pergamon Press Canada Ltd.
- Brebner, J. (1998). Happiness and personality. *Personality and Individual Differences*, 25, 279-296.

- Brebner, J., Donaldson, J., Kirby, N., & Ward, L. (1995). Relationships between happiness and personality. *Personality and Individual Differences*, 19(2), 251-258.
- Campbell, A., Converse, P. E., & Rodgers, W. L. (1976). *The quality of American life: perception evaluation and satisfaction*. New York: Russell Sage Foundation.
- Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. *Psychosomatic Medicine*, 38(5), 300-314
- Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nd Ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Earlbaum Associates.
- Cohen, J., Cohen, P., West, S. G., & Aiken, L. S. (2003). Applied multiple regression/ correlation analysis for the behavioral sciences (3rd Ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Earlbaum Associates.
- Cohn, M. A., Fredrickson, B. L., Brown, S. L., Mikels, J. A., Conway, A. M. (2009). Happiness unpacked: Positive emotions increase life satisfaction by building resilience. *Emotion*, 9(3), 361-368.
- Demir, M., Ozdemir, M., & Weitekamp, L. A. (2007). Looking to happy tomorrow with friends: Best and close friendships as they predict happiness. *Journal of Happiness Studies*, 8, 243-271.
- Diener, E. D. (2004). The Science of subjective well-being. *American psychologist*. 55, 34-43.
- Grotberg, E. (1995). *A guide to promoting resilience in children: strengthening the human spirit*. Den Haag: Bernard van Leer Foundation.
- Grotberg, E. (2005). Resilience tomorrow. Retrieved http://resilnet.uiuc.edu/library/grotberg_2005_resilience-for-tomorrow-brazil.pdf
- Layard, D. (2005). *Happiness: lessons from a new science*. New York: The Penguin Press.
- Rosenberg, R.J. and Hovland,C.I. (1960). *Attitude organization and change: An analysis of consistency among attitude components*. Wesport: Greenwood Press.
- Soper, D. S. (2016). A-priori sample size calculator for multiple regression [Software]. Retrieved from <http://www.danielsoper.com/statcalc>
- Veenhoven, R. (2009). Well-being in nations and well-being of nations. *Social Indicator Research*, 91(1), 5-21.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชนประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ชุดที่ 2 แบบสอบถามด้านชีวัติความสุขคนไทยฉบับสมบูรณ์ (TMHI-55) (55 ข้อ)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความแข็งแกร่งในชีวิต (28 ข้อ)

ชุดที่ 4 แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (10 ข้อ)

ชุดที่ 5 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม (25 ข้อ)

2. ในการตอบคำถามของแบบสอบถามนี้คำตอบของท่านไม่มีข้อใดถูกผิด ไม่มีผลต่อการศึกษาของท่าน คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์สรุปผล และนำเสนอในภาพรวม และเมื่อผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลาย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยมา ณ โอกาสนี้

กาญจนา วันนา

นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ทำวิจัย

แบบสอบถามเลขที่.....
วันที่.....

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ต่อไปนี้ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านเพศ	☐ หญิง	☐ ชาย		
2. ท่านมีอายุ.....ปี				
3. ท่านศึกษาในระดับชั้นปี	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. ท่านมีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA).....				
5. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับแต่ละเดือน	☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท			☐ 3,000-5,000 บาท
	☐ มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป			
6. สถานภาพสมรสของบิดามารดา	☐ อายุครึ่งกัน			
	☐ แยกกันอยู่			
	☐ บิดา/มารดาเสียชีวิต			
	☐ บิดา/มารดาแต่งงานใหม่			
7. สภาพที่อยู่อาศัยขณะศึกษาปัจจุบัน	☐ หอพักที่ทางคณะพยาบาลศาสตร์จัดให้			
	☐ หอพักเอกชน			
	☐ บ้านตัวเอง			

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทยฉบับสมบูรณ์*

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด และขอความร่วมมือตอบคำถามทุกข้อคำถามต่อไปนี้ ถึงประสบการณ์ของท่าน ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน ให้ท่านสำรวจตัวท่านเองและประเมินเหตุการณ์/อาการ หรือความคิดเห็น ว่าความรู้สึกของท่านอยู่ในระดับใด แล้วตอบลงในช่องคำตอบที่เป็นจริงกับตัวท่านมากที่สุด โดยคำตอบมี 4 ตัวเลือก ดังนี้

- 1 ไม่เลย หมายถึง ไม่เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกหรือไม่เห็นด้วย กับเรื่องนั้น
- 2 เล็กน้อย หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เพียงเล็กน้อยหรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นเพียงเล็กน้อย
- 3 มาก หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้นมาก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นมาก
- 4 มากที่สุด หมายถึง เคยมีเหตุการณ์/อาการ/ความรู้สึกในเรื่องนั้นมากที่สุด หรือเห็นด้วย กับเรื่องนั้น ๆ มากที่สุด

ข้อความ	ไม่เลย 1	เล็กน้อย 2	มาก 3	มากที่สุด 4
1. สภาพจิตใจ (Mental state)				
1. ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต				
2. ท่านรู้สึกสบายใจ				
3.				
4.				
.				
.				
.				
13. ท่านรู้สึกกังวลหรือทุกข์ทรมานใจเกี่ยวกับการเงินปัจจุบัน				
ของ..				

ข้อความ	ไม่เลย	เล็กน้อย	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4
2. สมรรถภาพของจิตใจ (Mental capacity)				
14. ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น				
15.				
16.				
.				
.				
.				
.				
28. ท่านรู้สึกง่วงใจกับเรื่องทุกเรื่องที่มากระทบตัวท่าน				
3. คุณภาพของจิตใจ (Mental quality)				
29. ท่านรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น				
30.				
31.				
.				
.				
.				
43. ท่านมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในทางที่ดี				
4. ปัจจัยสนับสนุน (Supporting factors)				
44. ท่านมีเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ในสังคมอย่างเหลือท่านในยามที่ต้องการ				
45.				
46.				
.				
.				
55. เมื่อท่านเดือดร้อนจะมีหน่วยงานในชุมชน (เช่น มูลนิธิชุมชน สมาคม วัด สุหารา ฯลฯ) มาช่วยเหลือดูแลท่าน				

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความแข็งแกร่งในชีวิต

คำชี้แจง ข้อความข้างล่างนี้เป็นข้อความที่บุคคลใช้ในการบรรยายตนเอง ในแต่ละข้อคำถามเพื่อแสดงระดับความเห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วยของท่าน เกี่ยวกับข้อความแต่ละข้อที่พูดถึงตัวท่าน กรุณาอ่านแต่ละข้อความและเขียนเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว

คะแนน	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนน	2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
คะแนน	3	หมายถึง	เฉยๆ
คะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วย
คะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อความ	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	เฉยๆ	เห็น ด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	1	2			
1. ฉันมีคนในครอบครัวอย่างน้อย 1 คน ที่ฉันสามารถไว้ใจ/เชื่อใจได้ และพร้อมที่จะให้ความรักแก่นั้นเสมอ ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น					
2. ฉันเป็นคนที่รู้จักเห็นอกเห็นใจ และสามารถแสดงออกซึ่งความห่วงใย ได้ใจต่อคนรอบข้าง					
3.					
4.					
5.					
28. ฉันมีชีวิตอยู่ในชุมชนที่ดูแลฉัน และให้ความช่วยเหลือฉัน ได้เมื่อฉันต้องการ (เช่น โรงเรียน ชุมชนที่พักอาศัย ฯ)					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ ใช้ประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของท่าน ขอให้ท่านพิจารณา และตอบแบบสอบถามที่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของท่านที่มีต่อตัวท่านเอง ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1 ไม่เคยรู้สึกเช่นนี้เลย	คือ เมื่อท่านไม่เคยรู้สึกตรงตามข้อความนั้นเลย
2 รู้สึกเช่นนี้น้อยมาก	คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้งหรือ น้อยครั้ง
3 รู้สึกเช่นนี้บางครั้ง	คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
4 รู้สึกเช่นนี้บ่อยครั้ง	คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นอยู่บ่อยครั้ง
5 รู้สึกเช่นนี้เกือบตลอด	คือ เมื่อท่านรู้สึกตรงตามข้อความนั้นเกือบตลอด

ข้อความ	ไม่เคยรู้สึก เช่นนี้เลย 1	รู้สึกเช่นนี้ น้อยมาก 2	รู้สึกเช่นนี้ บางครั้ง 3	รู้สึกเช่นนี้ บ่อยครั้ง 4	รู้สึกเช่นนี้ เกือบตลอด 5
1. ท่านรู้สึกว่าท่านมีดีหลาย อย่าง					
2. ท่านรู้สึกว่าท่านนับถือ ตัวเองน้อยกว่าที่ควรจะเป็น					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10. โดยทั่วไปแล้วท่านมี ความพอใจในตนเอง					

ส่วนที่ 5 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นแบบวัดการรับรู้ความช่วยเหลือที่ได้รับจาก ครอบครัว อาจารย์ และ กลุ่มเพื่อน เพื่อประเมินการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คะแนน 1 หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด

คะแนน 2 หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นน้อย

คะแนน 3 หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นปานกลาง

คะแนน 4 หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมาก

คะแนน 5 หมายถึง ตรงกับความรู้สึก หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากที่สุด

ข้อความ	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การได้รับการตอบสนองด้านอารมณ์					
1. มีคนที่ท่านไว้วางใจและสามารถพูดคุยปัญหาต่าง ๆ ได้					
2.					
3.					
4.					
5. เมื่อมีปัญหาใด ๆ ก็ตาม ท่านสามารถปรึกษากับคนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิด					
การได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่า					
6. มีคนรอบข้างให้ความเคารพนับถือท่าน					
7.					
8.					
9.					
10. ท่านเป็นคนที่ไว้วางใจได้เสมอ เมื่อท่านทำงานร่วมกับผู้อื่น					

ข้อความ	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การมีส่วนร่วมและการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม					
11. ท่านมีการติดต่อไปมาหาสู่กับผู้อื่นบ้างเป็นครั้งคราว					
12.					
13.					
14.					
15. ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เรื่องราวความเป็นไปต่าง ๆ ของคนในครอบครัว					
การได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน ลิ้งของ แรงงาน และบริการ					
16. ท่านมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ					
17.					
18.					
19.					
20. ท่านได้รับความสัมภានยในการบริการจากผู้อื่น เมื่อท่านต้องการทำสิ่งต่าง ๆ					
การได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร					
21. เมื่อท่านต้องการทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีคนสามารถช่วยให้ท่านเข้าใจ					
22.					
23.					
24.					
25. มีคนให้คำแนะนำ เสนอแนะแนวทาง ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของท่าน					

ภาคผนวก ข

หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมวิจัย
คำชี้แจงเพื่ออธิบายแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
ใบขินยอมเข้าร่วมการวิจัย

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน

Factors Influencing Happiness among Nursing Students in Private Universities

ชื่อนิสิต นางสาวกานต์นา วันนา

รหัสประจำตัวนิสิต 54920279 หลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (ภาคพิเศษ)

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ มีมติเห็นชอบ รับรองจริยธรรมการวิจัย รหัส 11 - 03 - 2559
โดยได้พิจารณาอย่างละเอียดการวิจัยเรื่องดังกล่าวข้างลังเดียว ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1) การควรฟ้องร้องคืบเครื่องสืบและสืบเชิงของบุตรที่ได้เป็นกู้ม่ด้วอย่างการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักศึกษาพยาบาล ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนห้าหมื่น ไม่เกิน 304 ราย สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลคือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิสลามกิริโนะเซีย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

2) วิธีการอย่างเหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการบอกรู้สึกหรือประโภชณ์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายหรืออันตรายต่อกลุ่มตัวอย่างที่สำคัญ

การรับรองจริยธรรมการวิจัยนี้มีกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ออกหนังสือฉบับนี้ ถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2560

ดังนั้น กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ได้แก่ ของ การวิจัยนี้ ขณะอยู่ในช่วงระยะเวลาให้การรับรองจริยธรรมการวิจัย ขอให้ผู้วิจัยส่งรายงานการเปลี่ยนแปลงค่าอคูณผลกระทบพิจารณาจริยธรรมการวิจัยเพื่อขอรับรอง (เพิ่มเติม) ก่อนดำเนินการวิจัยด้วย

วันที่ได้รับรอง 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ลงนาม.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา วรสินรุ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย

**การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยออกชัน
รหัสจดหมายการวิจัย**

ชื่อผู้วิจัย นางสาวกัญญา วันนา

การวิจัยครั้งนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยออกชัน ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ เมื่อท่านเข้าร่วมการวิจัยแล้ว สิ่งที่ท่านจะต้องปฏิบัติคือ ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงด้วยตัวของท่านเอง แบบสอบถาม

1 ชุดมี 5 ตอน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามด้านชีวัติความสุข คนไทยฉบับสมบูรณ์ (TMHI-55) 3) แบบประเมินความแข็งแกร่งในชีวิต 4) แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

5) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 45-60 นาที ประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้อาจจะไม่ได้เป็นประโยชน์กับท่านโดยตรงแต่จะมีประโยชน์ในภาพรวม เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมความสุขในนักศึกษาพยาบาล หรือ พัฒนานโยบายจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาพยาบาล

มีความสุข

การเข้าร่วมการวิจัยของท่านครั้งนี้ เป็นไปด้วยความสมัครใจ ท่านมีสิทธิยกเลิกหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น และไม่ต้องแจ้งให้ผู้วิจัยทราบล่วงหน้า ผู้วิจัยจะรักษาความเป็นส่วนตัวของท่านโดยใช้รหัสตัวเลขแทนการระบุชื่อ เลขประจำตัวนักศึกษา และไม่มีสิ่งใดๆ ที่อาจอ้างอิงหรือทราบได้ว่าข้อมูลนี้เป็นของท่าน ข้อมูลของท่านที่เป็นรายละเอียดแบบสอบถามจะถูกเก็บอย่างมีคิด และปลดภัยในตู้เก็บเอกสาร และใส่กล่อง ตลอดเวลา สำหรับข้อมูลที่เก็บในคอมพิวเตอร์ของผู้วิจัยจะถูกใส่รหัสผ่าน ข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมดจะมีเพียงผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้น ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และเมื่อผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลาย

หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามได้โดยตรง จากผู้วิจัยในวันทำการรวมข้อมูล หรือสามารถติดต่อสอบถามตามเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ได้ตลอดเวลาที่ นางสาวกัญญา วันนา โทรศัพท์มือถือ 098-2819250 E-mail dwanna1929@gmail.com หรือที่ รองศาสตราจารย์ ดร. นุจิร ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก หมายเลขโทรศัพท์ 038-102810

นางสาวกัญญา วันนา

ผู้วิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาล
ในมหาวิทยาลัยเอกชน

วันให้คำยินยอม วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัย
ถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมี
ความเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะ
บอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มี
ผลกระทบใดๆ ต่อข้าพเจ้า

ผู้วิจัยบรรรองว่าจะตอบคำถามต่างๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง
ซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าจะถูกเก็บเป็นความลับและเปิดเผย
ในภาพรวมที่เป็นการสรุปผลการวิจัย

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนาม
ในใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม..... ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม..... พยาน

(.....)

ลงนาม..... ผู้วิจัย

(นางสาว กัญญา วันนา)

-2-

ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่ผู้วิจัยได้อ่านข้อความในใบยินยอมนี้ให้ข้าพเจ้าฟังจนข้าพเจ้าเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้าเขียนลงนามหรือประทับลายนิ้วหัวแม่มือของข้าพเจ้าในใบยินยอมนี้ ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางสาว กาญจนा วันนา)

ในกรณีที่ผู้ถูกทดลองยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองหรือผู้แทนโดยชอบธรรม (เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง.....)

ลงนาม.....ผู้ปกครอง/

ผู้แทนโดยชอบธรรม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....)

ลงนาม.....ผู้วิจัย

(นางสาว กาญจนा วันนา)

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตใช้เครื่องมือการวิจัย
สำเนาของความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริการการศึกษา (บันทึกศึกษา) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๘๓๖
ที่ ๕๗ ๒๖๐๗/๘๗๙๒
วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารี กังใจ

ด้วย นางสาวกานยูจนา วันนา รหัสประจำตัว ๕๕๔๒๐๑๗๗ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้คงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นุรี ไชยมงคล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์ขออนุญาต ใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ” ของท่าน ซึ่งถูกนำไปใช้ในการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลการทั่ววิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

อรุณรัตน์
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารุณรัตน์ ดีนาน)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ รักษาการแทน
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

๑๙๗๑๗

อรุณรัตน์

(๑๙.๑๓.๒๙๙๙)

บันทึกข้อความ
๐๗๔
๑๖๕๙
๒๓๖

- บันทึก
- รายงาน
- แผนฯ ฯ.
✓ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
- ฝ่ายงานฝึกอบรม คณาจารย์

ส่วนงาน งานบริการการศึกษา (บัญชีศึกษา) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๘๓๙

ที่ ศธ ๖๖๐๗/พศ ๐๐๑

วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เรื่อง อนุญาตให้ใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ตามหนังสือที่ ศธ ๖๖๐๗/๐๐๗๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ท่านได้ขออนุญาตให้ นางสาวกัญญา วันนา รหัสประจำตัว ๕๔๗๑๐๑๗๘๘ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คือ แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “ความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง ความสามารถในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ” ของดิฉัน ซึ่งตีพิมพ์ใน วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อประกอบการทำการวิจัยฯ ตามความ ทราบแล้วนั้น ในการนี้ ดิฉัน ยินดีอนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวได้ โดยขอให้อ้างอิงตามกฎหมายลิขสิทธิ์ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

อนุญาต

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี ภั่งใจ)

อาจารย์สังกัดสำนักงานจัดการศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์

อนุญาต

เรียน คณบดี

อนุญาต

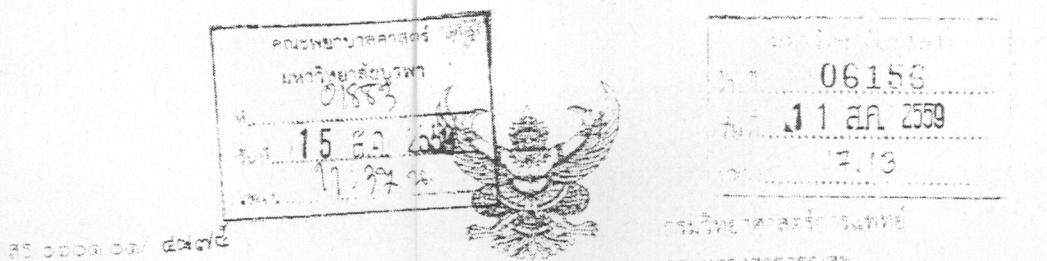
๑. เพื่อโปรดทราบ เรื่อง การอนุญาตให้ใช้เครื่องมือ เพื่อการวิจัยของ นางสาวกัญญา วันนา นิสิตหลักสูตร พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ดังกล่าวฯ

๒. เพื่อควรสำเนาแจ้งรองคณบดีฝ่ายบัญชีติด และ งานบัญชีติด และ พศ.ดร.วารี ฯศ.ดร.บุญริษิ และประธานหลักสูตรฯ สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ทราบต่อไป

อนุญาต

อ.พ. ๒๓ มี.ค. ๕๘

อนุญาต

สธ ๑๑๐๗๐๖/๘๘๘๘

บันทึกการประชุม
วันที่ ๐๖ ๑๑ ๕๙
เวลา ๑๑.๔๗ น.

การบริหารจัดการและเทคโนโลยี

การบริหารจัดการและเทคโนโลยี

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรื่อง ขออนุญาตใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

รายงานตัวเลขและผลลัพธ์

เพื่อใช้ในการวิจัย

เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ มงคล)
ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์

จังหวัดขอนแก่น

๐๘๓๘.๔๘

เรียน คณบดี

สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๑๐๐๖
โทรศัพท์ ๐๔๓๔๒๔๕๖๖๖

ที่ประชุมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จังหวัดขอนแก่นได้ลงมติให้รับรอง
ให้ต่อไปในคราวต่อไปตามที่ได้ระบุไว้ดังนี้
นายอภิรักษ์ มงคล ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้เสนอขอรับรอง
รายงานตัวเลขและผลลัพธ์ ให้ต่อไปในคราวต่อไป ดังนี้

๑. จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๑. เนื่องจากสำนักงานอธิการบดีได้รับปัญหาเรื่อง
รายงานตัวเลขและผลลัพธ์ จึงได้ดำเนินการตรวจสอบ
รายงานตัวเลขและผลลัพธ์ ของผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์
ที่ได้รับอนุมัติ ให้ต่อไปในคราวต่อไป ที่ได้รับอนุมัติ ให้ต่อไปในคราวต่อไป

๖/๖๑/๖๖๖๖

๗๙.๑.๕๘

ที่ กศ ๖๖๐๗/๑๘๕๐

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๒๐

๗๑ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเรียน

สังพันธ์ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒. รายงานผลการพิจารณาจัดทำแผนการวิจัยฯ

ด้วย นางสาวกัญญา วันนา รหัสประจำตัว ๕๔๒๐๑๗๘ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติเด้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำลังความสามารถคุณวิทยานิพนธ์” ในการนี้ คณฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน สำนวย ความสะดวกให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๒ ที่มีอายุ ๑๙ ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง และกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๕๘ ณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญเรียน เอเชีย จำนวน ๘๖ ราย ระหว่างวันที่ ๗ เมษายน – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย ฉะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

A handwritten signature in black ink, appearing to read "นุจฉริ ไชยมงคล".

(รองศาสตราจารย์ ดร. นุจฉริ ไชยมงคล)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

งานบริการการศึกษา (บันทึกศึกษา)

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๘๗๙

โทรสาร ๐-๓๘๓๘-๓๔๗๒

ผู้จัด ๐๘๕๘๐๔๒๑๖, ๐๘๙-๒๘๑๙๐๕๐

ที่ ศธ ๖๖๐๗/๑๙๘๙

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๗๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

สังที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒. รายงานผลการพิจารณาจัดรัฐธรรมการวิจัยฯ

ด้วย นางสาวกัญญา วันนา รหัสประจำตัว ๕๕๒๐๑๐๘๘ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยเอกชน” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นุรี ไชยมงคล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณี คณฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวย ความสะดวกให้นิสิตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๓ ที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ห้องพัฒนาและเพศหญิง และกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๕๘ ณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๗๒ ราย ระหว่างวันที่ ๗ เมษายน – ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จึงเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุรี ไชยมงคล)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

งานบริการการศึกษา (บัณฑิตศึกษา)

โทรศัพท์ ๐-๓๘๗๐-๗๘๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๗๘-๓๔๗๖

ผู้จัด ๐๘๕๘๑๔๖๐๖, ๐๘๘-๐๘๘๗๗๕๐

ที่ ศธ ๖๖๐๗/ ๐๒๕๙

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๖

๗๙ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้สิทธิเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒. รายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยฯ

ด้วย นางสาวกัญญา วันนา รหัสประจำตัว ๕๕๕๗๐๑๐๗๔ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติเด้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. นุจจิ ไชยมงคล เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในกรณี คณาน จึงขอความอนุเคราะห์จากห้ามดำเนินการ ความละด้วกให้สิทธิเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑ ที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง และกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๕๘ ณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน ๕๖ รายเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือระหว่างวันที่ ๘ เมษายน – ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจจิ ไชยมงคล)

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

งานบริการการศึกษา (บันทึกศึกษา)
โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๗๔๗๖
โทรสาร ๐-๓๘๓๖๘-๓๔๗๙๙
ผู้จัด ๐๘๕๘๐๘๐๐๖, ๐๘๕-๒๘๗๗๔๕๐